T. B. M. M.

ZABIT CERİDESİ

Yirmisekizinci İçtima

22 Kânunusani 1927 Cumartesi

MÜNDERECAT

	Sayfa
1. — ZAPTI SABIK HULÂSASI	420
2. — EVRAKI VARİDE	420
Lâyihalar	**420**
1. — İcra Kanununun bazı maddelerinin tâdili hakkında Kanun lâyihası. (1/1042)	420
2. — Ecnebilerin Türkiye'de ikâmet ve seyahatleri hakkındaki kanunun 9 ncu maddesinin tâdiline dair Kanun lâyihası. (1/1043)	420
3. — İstanbul ve İzmir Telefon Şirketleriyle tesis telefon vesair mümasil telgraf ve telefon şirket ve kumpanyaları nezdlerindeki komiserliklere mürettep vazaifin sureti temini hakkında kanun lâyihası. (1/1044)	420
4. — Beynelmilel telgraf nizamnamesinin tasdiki hakkında kanun lâyihası. (1/1045)	420
5. — Hâkimler kanununun ikinci maddesinin 7 nci fıkrasının tâdili hakkında kanun lâyihası. (1/1046)	420
6. — Hariciye Vekâleti Teşkilât Kanunu lâyihası. (1/1047)	420
Tezkereler	**421**
1. — 1341 Senesi Muvazenei Umumiye Kanununun 42 nci maddesinin tefsiri hakkında Başvekâlet tezkeresi. (3/860)	421
2. — Nisbeti askeriyeleri kat edilmiş olanların Hükümeti sakıta zamanına ait matluplarının mahsubu umumi kanununun ahkâmına tevfikan deyin ilmuhaberine raptolunup olunmayacağının tefsiri hakkında Başvekâlet tezkeresi. (3/862)	421
Mazbatalar	**421**
1. — 6 Ay hapse ve silki askeriden tekaüden ihraca mahkûm Yüzbaşı Necati efendi hakkında Adliye ve İstida Encümenleri mazbataları.	421:423
Rey İstihsali	**423**
1. — Maliye Vekâleti 1926 senesi Maliyesi bütçesine tahsisatı munzamma ilâvesine dair kanunun 2 nci defa reye vazı.	423,438:440
2. — Sıhhiye ve Muvaneti İçtimaiye Vekâletinin 1926 senesi bütçesinde münakale icrasına dair kanunun ikinci defa reye vazı.	423,441:443
3. — Maarif Vekâleti 1926 senesi bütçesinde münakale icrasına dair kanunun 2 nci defa reye vazı.	423,444:446
3. — MÜZAKERE EDİLEN MEVAD	423
1. — Maktu Vergi Kanununun bazı mevaddının tâdili hakkında (1/1001) numaralı kanun lâyihası ve Kavanin ve Muvazenei Maliye Encümenleri mazbataları.	423:424,447:449
2. — Eczacılar ve Eczahaneler hakkında (1/892) numaralı kanun lâyihası ve Sıhhiye ve Adliye Encümenleri mazbataları.	424:437

BİRİNCİ CELSE

Bed'i Müzakerat Saat : 14,30

REİS : Refet Bey

KÂTİPLER : Kâzım Bey (Giresun), Talât Bey (Çankırı)

REİS — Efendim celse açılmıştır.
Zaptı sabık hülâsası okunacaktır.

1. — ZAPTI SABIK HÜLÂSASI

Yirmi Yedinci İçtima

20 Kânunusani 1927 Perşembe

Birinci Celse

Refet Beyin riyasetleri ile aktolunarak zaptı sabık hülâsası kıraat ve kabul ve evrakı varide ait oldukları mahallere havale olundu.

Darülfünün 1926 senesi bütçesinde tashihat icrasına dair Muvazenei Maliye Encümeni mazbatası okunarak kabul edildi. Müteakiben ruznamei müzakerata geçilerek hizmeti maksudeye tabi olarak vazifei askeriyesini bilifa terhis edilmiş olan Mehmet Süreyya efendinin müterakim maaşatı hakkında Kavanini Maliye Encümeni mazbatası kabul ve Tahsili Envan Kanununun bazı fıkralarının tâdiline dair Kanun Lâyihası vaki talep üzerine Muvazenei Maliye Encümenine tevdi edildi.

Şehremanetleriyle Belediyelere ait müraselâtın Posta Kanununun 30 ncu Maddesine nazaran, ücretten muafiyeti iktiza edip etmeyeceğinin tefsiri hakkında Muvazenei Maliye Encümeni mazbatası okunarak kabul olundu.

Maliye Vekâleti 1926 Senei Maliyesi bütçesine tahsisatı munzamma ilâvesine, Sıhhiye ve Maarif Vekâletleri 1926 senesi bütçelerinden münakale icrasına mütedair kanun lâyihaları müzakere ve maddeleri aynen kabul ve heyeti umumiyeleri tayini esami ile reye vaz olundu.

Ordu Zabitan Heyetine mahsus terfi kanununun 14 ncü maddesinin tefsiri hakkında Muvazenei Maliye Encümeni mazbatası dahi müzakere ve kabul edildi.

Badehu Eczacılar ve Eczahaneler hakkındaki kanun lâyihasının müzakeresine başlanarak 22 nci maddesine kadar müzakere ve kabul edildikten ve tayini esami ile reye konulan kanunlarda nisap olmadığı tebliğ olunduktan sonra Cumartesi günü içtima edilmek üzere celse tatil olundu.

REİS — Zaptı sabık hülâsası hakkında mutalaa var mı? (Hayır sesleri.) Zaptı sabık hülâsası aynen kabul edilmiştir.

2. — EVRAKI VARİDE

Lâyihalar

1. — İcra Kanununun bazı maddelerinin tadili hakkında kanun lâyihası. (1/1042)

REİS — Adliye Encümenine havale ediyoruz.

2. — Ecnebilerin Türkiye'de ikâmet ve seyahatları hakkındaki kanunun 9 ncu maddesinin tâdiline dair kanun lâyihası. (1/1043)

REİS — Dahiliye ve Adliye Encümenlerine havale ediyoruz.

3. — İstanbul ve İzmir telefon şirketleriyle telsiz telefon vesair mümasil telgraf ve telefon şirket ve kumpanyaları nezdlerindeki komiserliklere mürettep vezaifin sureti temini hakkında kanun lâyihası. (1/1044)

REİS — Posta ve Telgraf Encümenine havale edilmiştir.

4. — Beynelmilel telgraf nizamnamesinin tasdiki hakkında kanun lâyihası (1/1045)

REİS — Posta ve Telgraf Encümenine havale ediyoruz.

5. — Hâkimler Kanununun 2 nci maddesinin 7 nci fıkrasının tâdili hakkında kanun lâyihası. (1/1046)

REİS — Adliye Encümenine havale ediyoruz.

6. — Hariciye Vekâleti Teşkilât Kanunu lâyihası. (1/1047)

REİS — Hariciye ve Muvazenei Maliye Encümenlerine havale ediyoruz.

Tezkereler

1. — 1341 senesi Muvazenei Umumiye Kanununun 42 nci maddesinin tefsiri hakkında Başvekâlet tezkeresi.

REİS — Muvazenei Maliye Encümenine havale edilmiştir.

2. — Nispeti askeriyeleri kat edilmiş olanların Hükümeti sakıta zamanına ait matluplarının mahsubu umumi kanunu ahkâmına tevfikan değin ilmühaberine raptolunup olunmayacağının tefsiri hakkında Başvekâlet tezkeresi.

REİS — Kavanin ve Muvazenei Maliye Encümenlerine havale ediyoruz.

Mazbatalar

1. — Altı ay hapse ve Silki askeriden tekaüden ihracına mahkûm Yüzbaşı Necati Efendi hakkında Adliye ve İstida Encümenleri mazbataları.

REİS — mazbataları okutuyorum.

Büyük Millet Meclisi Riyaseti Celilesine

Mağruzatımdır.

1323 senesinde mektebi harbiyeden neşet ettim. Müterekeye kadar hayatı askeriyem Rumeli'nin sarp dağlarında ve Çanakkale Muharebesinde, Kafkasın karlı şahikalarında düşmanla boğuşmakla geçti. Mütarekeye müteakip memleketin mâruz kaldığı felâket devresinde büyük Müncinin açtığı rahı necatta yürümek üzere 1335 senesi Ağustosunda Anadolu'ya geçerek mücahedei milliyeye atıldım. Bafra'da hemen umumi denecek mümanaata rağmen teşkilâtı milliyede bütün mevcudiyetimle çalıştım. Yüzlerce silah dağıttım. Kıyameden pontüscülerin tenkil ve imhasına faaliyeti divaiyeye ve hayatiyemi sarf ettim.

Bu uğurda nasıl fedakârane çalıştığımı tekmil kumandanlarım tasdik ve evrakı mahfuza ispat eder. Her Zabitin hayatı askeriyesinde, muharebelerde düşman takibatında bir tüfek taşıması lüzumuna kail olduğum için bendeleri de bir nefer gibi müsellâh olarak vatanî vazifemi ifa ettim. Vazife esnasında İngilizler'den kaçırmağa muvaffak olduğum kıymettar silâhımı, müdafaayı vatan kaygusunu gayri müdrik cahil köylüler sirkat etti. Bir şahsın elinden vesaiti müdafaası alınırsa ne kadar müteessir olacağını takdiri âlinize terk ederim. İşte bendeniz de bu surette teheyyüce kapılarak silâhı meydana çıkarmak için köylülerin gösterdiği bazı şüpheli şahısları darba içtisar ettim. Bilâhare bu yüzden Divanı Harbe verildim. Yalan söylemek zilletini hayatımda irtikâr etmemiş olduğum için vakayii aynen söyledim. Muhakemenin hinî cereyanında, sui'istimalinden dolayı açığa çıkarılmış ve tahtı muhakemeye alınmış olan Tabur Kumandanı Salim Bey hakkında bazı suallere maruz kaldım. Mumaileyh hakkındaki ifadatımı çürütmek ve bu suretle tebriğe etmek maksadiyle, Rumlardan itinam olunan hayvanlardan bir kısmını gûya efrat marifetiyle sattırarak hasıl olan 36 lirayı zimmetime geçirdiğimi arz ve ispat etmiştir. Halbuki :

Efradın iaşesini celp maksadiyle gönderilen bir müfreze efradı, yolda itinam ettiği birkaç hayvanı, zabitanın ne haberi olacak diye Samsun'da satmışlardır. Keyfiyet haber alınınca esmanı olan 36 lira istirdat olunarak Tabur Kumandanına da malûmat verilmiştir. Tabur mütemadiyen hareket halinde bulunduğu için günlerce büyük ağırlığı ve bu meyanda tabur kasasını ve tabur hesap memurunu günlerce uzak bulundurmağa mecbur olmuştu. Bu yüzden para günlerce tabur sandığına yatırılamamış aynı zamanda tabur mutemedi olduğum için kasaya tevdi edilinceye kadar paranın yanımda hıfzedilmesini Tabur Kumandanı emretmişti. Bilâhare bu meblâğ sebikbar olan zabitanın iaşelerini temin etmek ve bilâhare maaşlarından kat edilmek üzere açılan tabldota Tabur Kumandanının emri ile sarf edilmiştir. Taburun büvükleri uzun müddet müteferrik bulunmuş ve o sırada maaşatın tesviyesinde mütevali teehhürat vukua geldiğinden zabitanın tabldot düyunatı tahsil edilemediği cihetle meblâğı mezbûr irada alınamamıştı. Bu hadiseyi Salim Bey bildiği halde hakikatı tahrif ederek başka bir şekilde ifade etmiştir. Harekâtı ahiresiyle Türk düşmanı olduğunu bilfiil ispat eden Kaymakam Saffet Beyin riyaset ettiği divanı harp Salim Beyi himaye maksadı ile maruzatımı semi itibara almamış ve benim hakkımda hiçbir mahkemenin irtikâp edemiyeceği kanunsuzluğu yapmıştır. Şöyleki :

Bir Heyeti adunun verdiği hüküm ve kararın maznuna vicahen veya ilâmen tebliğ edilip muayyen müddet zarfında itirazına imkân verilmesi usulden iken bu karar bana ne ilâm ile, ne de vicahen tebliğ edilmeyip, yalnız hükme itiraz müddeti mürur ettikten sonra ben eşkıya takibinde iken ilâm bana tebliğ edilmiş ve bunun üzerine Onuncu Fırka Kumandanlığına takdim ettiğim itiraznameme «müddeti itiraz mürur etmiştir, kesbi kat'iyet etmiş bir hükme karşı vakî olan itiraz nabemehaldir» cevabı verilmiştir. Bu suretle hukuku sarihan imha edilerek memleket ve millet için sarfettiğim emekler heba olup gitmiştir.

Netice : Üç masum çocuğum var. Altı nüfustan ibaret olan ailem sefalete maruz kalarak sürünmeğe başladı. Bunca felâkete rağmen yeise kapılmayarak

bigûnah yavrularımı sefâletten kurtarmak için yaptığım teşebbüslerin pişigâhına (hidematı devlette istihdam edilmem) kaydı bir seddi ahenin gibi dikildi. Müdafaayı vatan kaygusu ile yapılan ceraimin affına dair neşredilen kanun, bu mağdur ailenin simalarında ümit ile memluğ bir surur tevlit etti. Büyük bir ümit ile kanundan istifadeye şitaban olarak Müdafaayı Milliye Vekâletine müracaat ettim. Cürmü aslî olan «bizzat istifayı hukuka kıyam»'ın müdafaayı vatan kaygusu ile yapılmış olduğu tahakkuk ettiği cihetle kanundan istifade ediyorsam da cürmü ferrî olan malîganaim bedeli olan 36 lirayı zimmetime geçirdiğimden dolayı işbu kanundan istifade edemiyeceğim cevabını aldım.

Milletimin vicdanı âlisini temsil eden Meclisi Âlinize iltica ediyorum. 4 seneden beri masum ve bigûnah yavrularımla birlikte çektiğim ızdıraba nihayet verilmesini rica ediyorum. Evrakım tetkik buyurulsun, icabederse tahkik edilsin. Mağruzatım serapa hakikattir. Asıl cürmüm affedilmiş iken, irtikâp etmediğim ve sırf Divanı Harbin garazkârlığına müstenit bir cürmü tali ile hukukumun tahdidi muvafıkı şeîmei adalet olamıyacağı aşikâr olmakla hukukumun tamamen iadesini kemali suzişle istirham eylerim.

42 nci Alay 5 nci Bölük
Kumandanlığından Mütekait
Mahmut Necati

İstida Encümeni Riyaseti Aliyesine

2 Kânunusani 1927 tarih ve 207/441 numaralı tezkerei âliyeleri ile icabı teemmün olunmak üzere Encümenimize gönderilen evrak mütalâa olundu :

Müsted'i Alay 46/2. Bölük 5 Mütekait Yüzbaşı Necati Bey 323 senesinde Harbiye Mektebinden çıktıktan sonra mütarekeye kadar muhtelif müsademelerde ve harplerde fedakârane çalıştığını ve mütarekeden sonra büyük Münci'nin açtığı necat yolunda yürümek üzere 335 senesi Ağustosunda Anadolu'ya geçerek Bafra'da teşkilâtı milliyeyi vücuda getirdiğini ve 337 senesinden itibaren Pontüsçülerin tenkiline hasrınef ettiğini nakilden sonra bu işle meşgul iken öteden beri üzerinde taşımakta olduğu silâhın bazı cahil köylüler tarafından çalınması üzerine kendisince pek aziz olan silâhını meydana çıkarmak için köylülerden birkaç kişiyi döğdüğünü ve bunun için Divanı Harbe sevk olunarak muhakeme olunmakta iken suiistimalinden dolayı tahtı muhakemeye alınmış olan Binbaşı Salim Beye müteallik bazı suallere maruz kaldığını ve «Salim Bey hakkındaki ifadatını çürütmek maksadı ile kendisine Rumlardan iğtinam olunan hayvanattan bir kısmını efrat marifetiyle sattırıp hasıl olan 36 lirayı zimmetine geçirmek töhmeti ile haksız yere maznun tutulduğu ve muhakeme neticesinde bu parayı zimmetine geçirmek suretiyle vazifesini suiistimal fiili sebebi şiddet addiyle köylüleri döğmek cürmünden hapse mahkûm ve dolayısiyle tekaüde sevkedilerek hayatı askeriye ve mesleğinden mahrum edildiğini beyan ve uzun müdafaa serdiyle bilhassa zimmetine para geçirmek isnadından katiyyen beri olduğunu iddia eylemekte aynı zamanda katiyet kesbetmiş olan hükme karşı serdolunan bufitirazat ve müdafaat varid olmadığı nazara alındığı takdirde dahi mahkûmiyeti müdafaayı vatan uğrunda yapılmış olan bir fiilden dolayı olduğu için 372 numaralı Kanun hükmünden istifadesi lâzım gelmekte iken Müdafaayı Milliye Vekâletince bu yola gidilmemekte olduğunu söyleyerek Meclisi Âliden hakkını talep etmektedir.

Encümeni Âliniz tarafından vuku bulan iş'ar üzerine Müdafaayı Milliye Vekâleti Celilesinden gönderilmiş olan evrak meyanında mevcut Onuncu Fırka Divanı Harbi mazbatai hükmiyesinde mealen Yüzbaşı Mahmut Necati Efendinin cebren istiğfayı hukuk eylemek ve bedel mukabilinde ahali mevaşisi ile değiştirilen hayvanata mukabil alınan bedelâttan 3600 kuruş efrattan alarak yedinde bırakmak suretiyle vazifei memuresini suiistimal eylemek maddelerinden ve azami cürmü itibariyle ve taaddüdü cürmü sebebi şiddet addiyle Ceza Kanununun 130 ncu maddesi zeyli mucibince altı ay hapse ve Askerî Ceza Kanununun 200 ncü maddesi mucibince Silki askerîden tekaüden ihraca mahkûm edildiği görülmekte olduğu gibi yine bu evrak arasında Müdafaai Milliye Vekâleti Mehakim Dairesinde makamı vekâlete hitaben yazılmış olması muhtemel olan mütalâanamede mumaileyhin İstiklâl Harbine iştiraki dolayısile cebren istifayı hak fiili hakkında takibatı kanuniye ifası lâzımgelmez ise de aynı zamanda vazifei memuresini de suiistimal maddesinden mahkûm bulunduğuna nazaran tefsiri ahir mucibince 372 numaralı Kanundan istifade edemiyeceği arz olunur efendim, denilmektedir.

Encümenimizce icabı teemmül olundukta Mütekait Yüzbaşı Mahmut Necati Efendinin mahkûmiyeti Pontüsçülerin tenkili sırasında silâhını çıkartmak için yapılmış bir fiilden dolayı olduğu için Mehakim Dairesinin mutalâasında da söylenildiği veçhile 372 numaralı Kanunun dairei şumulüne dair fiillerden bulunduğu ve vazifei memureyi suiistimal fiiline ge-

linee Divanı Harpçe bu fiil sebebi şiddet addile cezası asıl fiilin cezası ile birleştirilip hatta 3600 kuruşun tazminine bile hükmedilmemiş bulunmasiyle mahkûmiyetin doğrudan doğruya (372) numaralı Kanunun dairei şumulüne dahil bir fiilden ileri geldiği ve binaenaleyh Mahmut Necati Efendinin müdafaai memleket uğrunda ika edilmiş olan ef'al hakkındaki 372 numaralı Kanundan istifade etmesi lâzım geldiği mütalâa kılınmıştır efendim. 19 . 1 . 1927

Reis	Mazbata Muharriri
Saruhan	Bozok
Mustafa Fevzi Bey	Ahmet Hamdi

hini imzada bulunmamıştır.

Kâtip	Aza
	Antalya
	Ahmet Sakî
Azı	Aza
Karasi	Kastamonu
Osman Niyazi	Ali Nazmi
Azı	Aza
Saruhan	Konya
Kemal	Musa Kâzım

Aza
Sinop
Yusuf Kemal

Riyaseti Celileye

46 ncı Alayın 2 nci Taburunun 5 nci Bölüğü Yüzbaşısı Necati imzasiyle Türkiye Büyük Millet Meclisi Riyaseti Celilesine takdim edilip Encümenimize havale edilen istida ve bu bapta Müdafaai Milliye Vekâletinden gönderilen evrakı müteferria ihtisas itibarile Adliye Encümenine takdim edilmiş ve encümeni mezkûr tarafından tanzim kılınan mazbatada mumaileyhin mahkûmiyeti 372 numaralı Kanunun dairei şumulü dahilindeki fiilden ileri gelmiş olduğuna dair bulunan mütalâa Encümenimizce de musip görülmüş olmakla Heyeti Umumiyenin nazarı tasvibine arz olunur. 20.1.1927

İstida Encümeni Reisi	Mazbata Muharriri
Canik	Konya
Cavit	Eyüp Sabri
Kâtip	Aza
İsparta	Tekirdağı
İbrahim	Faik
Azı	Aza
Hakkâri	Kayseri
Nazmi	Sabit

Aza
Afyon
Sadık

REİS — Efendim, mazbatayı reye arz ediyorum. Kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Rey İstihsali

1. — Maliye Vekâleti 1926 senei maliyesi bütçesine tahsisatı munzamma ilâvesine dair Kanunun ikinci defa reye vaz'ı.

2. — Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletinin 1926 senesi bütçesinde münakale icrasına dair Kanunun 2 nci defa reye vaz'ı.

3. — Maarif Vekâleti 1926 senesi bütçesinde münakale icrasına dair Kanunun 2 nci defa reye vaz'ı.

REİS — Efendim, dün ekseriyete iktiran edemeyen üç lâyiha vardır. Bugün tekrar bunları reyi âlinize arz ediyorum.

3. — MÜZAKERE EDİLEN MEVAD

1. — Maktu Vergi Kanununun bazı mevaddının tadili hakkında 1/1001 numaralı Kanun lâyihası ve Kavanin ve Muvazenei Maliye encümenleri mazbataları. (1)

REİS — Ruznamenin birinci maddesinde Maktu Vergi Kanununun bazı mevaddının tadili hakkındaki lâyihayı kanuniyenin ikinci müzakeresine geçiyoruz.

Maktu Vergi makamına kaim olmak üzere Musakkafat, Arazi ve Kazanç vergilerine maktu zam namı ile % 5 ilâvesine dair Kanun

Birinci Madde — 1927 senei maliyesi iptidasından itibaren Muvazenei Umumiyeye dahil Musakkafat, Arazi ve Kazanç vergilerinden her birine tahakkuk miktarları üzerinden maktu zam namı ile % 5 ilâve edilir.

ŞÜKRÜ BEY (Bolu) — Bendenizin bundan evvelki müzakerede bir takririm vardı. Nispetlerin tenzili hakkında. Bu okunmamıştır. Şimdi okunmasını rica ediyorum. Bunun reye vaz edilmesi lâzımgelir.

(1) *1 nci müzakeresi 22 ve 24 ncü içtimalar zaptındadır.*

Riyasete

Nispetin % 4'e tenzilini teklif eylerim.

Bolu

Şükrü

MALİYE VEKİLİ MUSTAFA ABDÜLHALİK BEY (Çankırı) — Bugün tahakkuk eden varidatımız 2 600 000 liradır. Bu kanun üzerine bütçeye azami bir milyon beşyüz bin lira konacaktır. Nispetlerden bir daha tenzil etmek varidattan bir milyon iki yüz bin lirayı indirmek demektir. Bu doğru değildir. Yarın masraf bütçesini burada müzakere ederken bu varidattan tenzilat yapıldığı vakit de yeniden varidat bulmak mecburiyetinde kalacağız.

ŞÜKRÜ BEY (Bolu) — Bundan evvel verilen izahata göre bunun bütçeye mevzu olan miktarı beşyüz bin lira idi. Şu halde yirmibeş milyon lira üzerinden alınacak olursa yine birbuçuk milyondan fazla bir para tutuyor. Yani bunu iki misli daha tezyit etmiş oluyoruz. Bu verginin % 4'ten fazlasını kabul etmek, çok büyük bir külfettir. Bendeniz takririmin kabulünü rica ediyorum.

MALİYE VEKİLİ MUSTAFA ABDÜLHALİK BEY (Çankırı) — Efendim, kanunun ikinci defa müzakeresidir. Mamafih biraz daha izahat vereceğim. Af buyurun. Bütçeye mevzu miktar beşyüz bin liradır, fakat bu verginin ne tutacağı kimsenin malûmu değildir.

Geçen sene bütçe yapıldığı zaman bu verginin daha tahakkukatı namına bir şey yoktu. Kanun mucibince tahakkukat Eylül'de olur. Eğer bütçeye konulan tahminat böylece çıkarsa o vakit bu sene bütün bütün açık kalması lâzımgelir. Geçen seneki rüsumat varidatı tahminatını tahakkukatı tutmuyor. Bu sene elli milyonu bulmuyor. Altmış milyon tahmin etmiştik. Bu ise bilmediğimiz bir vergi idi. Yeni tahakkuk etti. Görüyoruz ki iki milyon altıyüz bin lira tahakkuk ediyor. Buna rağmen halk suhulet görsün, vergisini muntazaman versin, Hükümet dahi vergiyi iyi tayin ettirsin diye, esasen verginin matrahı olan vergiler üzerine % 5 varidata muvafakat ettik. Bu suretle de bir milyon lira tenakus hasıl oluyor.

REİS — Şükrü Beyin takririni reye arz ediyorum. Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmemiştir.

Maddeyi reye arz ediyorum. Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Birinci madde kabul edilmiştir.

İkinci Madde — 8 Şubat 1926 tarihli Maktu Vergi Kanunu 1 Haziran 1927 tarihinden itibaren mülgadır.

REİS — İkinci maddeyi reye arz ediyorum. Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Üçüncü Madde — Maktu Vergi Kanununun zamanı mer'iyetinde tahakkuk ettirilip tahsil edilememiş olan Maktu Vergi bakayasının tahsiline devam olunur.

REİS — Üçüncü maddeyi reye arz ediyorum. Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Dördüncü Madde — Maktu Vergi Kanununun altıncı maddesi mucibince namlarına cezaen iki kat vergi tahakkuk ettirilmiş olan mükellefinden ancak bir kat Maktu Vergi alınır.

REİS — Dördüncü maddeyi reye arz ediyorum. Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Beşinci Madde — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

REİS — Beşinci maddeyi reye arz ediyorum. Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Altıncı Madde — Bu kanunun ahkâmını icraya Maliye Vekili memurdur.

REİS — Altıncı maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Kanunun heyeti umumiyesini tayini esami ile reylerinize arz ediyorum.

2. — Eczacılar ve Eczaneler hakkında 1/892 numaralı Kanun lâyihası ve Sıhhiye ve Adliye encümenleri mazbataları. (1)

REİS — Eczacılar ve Eczaneler hakkındaki Kanunun müzakeresine devam ediyoruz.

Madde 22. — Yirminci madde mucibince her mahalde yapılacak taksimata nazaran nüfus adedine göre fazla miktarda eczahaneyi havi olduğu anlaşılan şehir ve kasabalarda, eczahane adedi mürettep olan miktara ininceye kadar yeniden eczahane açılmasına ruhsat verilmeyeceği gibi mevcutlarının yine aynı şehir veya kasaba dahilinde işlemek üzere devrine ve satılmasına veya vefat veyahut sair suretlerle kapatılmış olanlarının tekrar açılmasına da müsaade edilmez.

REİS — Maddeyi reye arz ediyorum efendim. Kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın... Madde kabul edilmiştir.

---

(1) Evveliyatı 27 nci İçtimadadır.

Madde 23. — İşbu kanunun neşri tarihinden itibaren bir sene müddet geçtiği halde bir şehir veya kasaba dahilinde mevcut eczaneler mürettep olan adede inmezse mevcut eczaneler o mahallin tevziat krokisine göre tefrik olunarak fazla kalanların işlemesine müsaade edilmez ve kapatılır.

REİS — Söz isteyen var mı efendim?

NAİM HAZIM BEY (Konya) — Burada bir tabı hatası var efendim . Maddede (krokisine göre tefrik olunarak fazla kalanların işlemesine müsaade edilmez ve kapatılır) deniyor. Bu ne demektir?

ALİ NAZMİ BEY (Kastamonu) — Bundan manâ çıkar efendim.

AHMET HAMDİ BEY (Bozok) — Muvafık efendim. Reye koyunuz rica ederim.

REİS — Efendim; maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın... Madde kabul edilmiştir.

Madde 24. — Bir şehir veya kasabanın yalnız bir mıntıkasında 20 nci maddede tarif olunan kroki ve tevziata nazaran fazla görülen eczahanelerden açılma tarihi itibariyle en eskisi bırakılıp başkaları tevziat cetveline göre aynı mıntıka dahilinde icabeden diğer mahallere nakledilir.

ALİ NAZMİ BEY (Kastamonu) — Efendim, maddenin son satırındaki (aynı mıntıka dahilinde...) yerine (aynı şehir ve kasaba) kelimeleri konacaktır.

REİS — Vekil Bey, söz söyleyecek misiniz?

SIHHİYE VEKİLİ DOKTOR REFİK BEY (İstanbul) — Hayır efendim.

REİS — (Aynı şehir ve kasaba dahilinde) bu suretle tashih edilecektir. Bu tashihle beraber maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın... Kabul edilmiştir efendim.

Madde 25. — Eczahane dükkânlarının kaç kısımdan mürekkep olacağı ve laboratuvarlarının evsaf ve şeraiti ve muhtevî olmaları lâzımgelen alât ve edevat vesaire ve eczahanenin dahilî hizmetleri işbu kanunun neşri tarihi akabinde Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâleti tarafından tanzim olunup Heyeti Vekilenin tasdikine iktiran edecek bir talimatname ile tespit olunur.

ALİ NAZMİ BEY (Kastamonu) — Maddenin başındaki (Eczahane dükkânlarının) (eczahane binalarının) şeklinde olacaktır. (Dükkânlarının) yerine (binalarının) kelimesi konacaktır.

REİS — Efendim, (dükkânlarının) kelimesi yerine (binalarının) kelimesi konulmuştur. Maddeyi o suretle kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Madde 26. — Eczacı ve kimyager olmayanlar tertibatı savidlâniye yapmak ve toptan eczacılara satmak üzere laboratuvar ve imalâthane açamazlar. Bu gibi müesseseler, Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletinin ruhsatı ile açılır.

REİS — Maddeyi reyinize arz ediyorum efendim. Kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Üçüncü Fasıl

Ecza ve Kimyevî Maddeler

Madde 27. — Eczahanelerde bulundurulacak ecza ve kimyevî maddeler kanunen kabul edilmiş olan kodekste yazılı vasıf ve şartları haiz bulunmalıdır.

REİS — Maddeyi reyinize arz ediyorum efendim. Kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Madde 28. — Tıbbî ecza ve kimyevî maddelerin saf olmamalarından ve iyi muhafaza edilmemelerinden eczahane sahibi, bulunmadığı takdirde müdürü mesuldür.

REİS — Maddeyi reyinize arz ediyorum efendim. Kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Madde 29. — Semmî ve müessir eczanın suretî muhafazası ve müstehlike itası ve tıbbî ve ispençiyari müstahzarat imali kavanini mahsusasına tevfikan yapılır.

REİS — Maddeyi reyinize arz ediyorum efendim. Kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Madde 30. — Reçete mukabili olarak verilmesi meşrut olan ilâçların reçetesiz itası veya toptan semmî ve müessir maddelerin satılması memnudur.

REİS — Maddeyi reyinize arz ediyorum efendim. Kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Madde 31. — Eczahaneye imal edilmek üzere bırakılan reçetelerin tadil ve tağyir edilmeden yapılması meşrut olup ilâçların alıcıya verilmesi talimatnameye göre icra edilir. Reçtelerin imalinde görülen hata ve sairden doğrudan doğruya eczahane sahibi, bulunmadığı takdirde müdiri mesuldür. Eczacı muhteviyatında hata ve yanlışlık olduğuna şüphe ettiği veya muayyen miktardan fazla eczayı ihtiva eylediği taayyün eden reçeteleri hastayı tedavi eden tabiple temas eylemeden evvel imal edemez.

ALİ NAZMİ BEY (Kastamonu) — Reis beyefendi; üçüncü satırda (ilâçların...) kelimesinden sonra (ve reçetelerin) kelimesi ilâve edilecektir.

REŞİT BEY (Malatya) — Encümenden bir sual soracağım efendim. Yukarıki maddede bir mesuliyet kelimesi geçti. Buradaki mesuliyetin manası nedir? Ne suretle mes'ul olacaktır?

ALİ NAZMİ BEY (Kastamonu) — Aşağıda geliyor efendim. Bunun birisi Ceza Kanununda, diğeri Kodek Kanunundadır.

Riyaseti Celileye

31 nci maddeye reçetelerin kelimesinden sonra (ilâç fiyatının da yazılarak eczahane mührü ile tasdikinden sonra) fıkrasının ilâvesini teklif ederim.

Yozgat
Ahmet Hamdi

ALİ NAZMİ BEY (Kastamonu) — Encümen namına bu teklifi kabul ediyorum.

REİS — Efendim, Encümen de kabul ediyor. Nazarı dikkate alanlar lütfen el kaldırsın, nazarı dikkate almayanlar lütfen el kaldırsın. Nazarı dikkate alınmıştır.

Madde 31. — Eczahaneye imâl edilmek üzere bırakılan reçetelerin tadil ve tağyir edilmeden yapılması meşrut olup ilâçların ve reçetelerin ilâç fiyatının da yazılarak eczahane mührü ile tasdikinden sonra alıcıya verilmesi talimatnameye göre icra edilir. Reçetelerin imalinde görülen hata ve saireden doğrudan doğruya eczahane sahibi, bulunmadığı takdirde Müdiri mes'uldür. Eczacı muhteviyatında hata ve yanlışlık olduğuna şüphe ettiği ve muayyen miktardan fazla eczayı ihtiva eylediği taayyün eden reçeteleri hastayı tedavi eden tabiple temas eylemeden imâl edemez.

İHSAN BEY (Ankara) — Bu maddenin son fıkrasında (...eczacı, muhteviyatında hata ve yanlışlık olduğuna şüphe ettiği veya muayyen miktardan fazla eczayı ihtiva eylediği taayyün eden reçeteleri hastayı tedavi eden tabiple temas eylemeden imâl edemez) deniyor. Bu her vakit kabil olamaz efendim. Biliyorsunuz ki bazı eczahanelerde doktorlar vardır. Orada bir hasta müracaat eder ve reçete alır. 10 - 15 saat mesafedeki bir eczahaneye götürürü yaptırır ve hasta kullanır. Böyle onbeş saat fesafede bulunan eczahanenin sahibi bu reçetenin muhteviyatından şüphe ederse o zaman reçeteyi veren doktorla teması nasıl temin edebilecektir? Acaba başka türlü bir şey yapılamaz mı? Meselâ kaza Hükümet tabibi ile ve oradaki doktorlarla temas ederek bu mesele halledilemezmi?

SIHHİYE VEKİLİ DOKTOR REFİK BEY (İstanbul) — Efendim, bundan maksat şudur : Tabip yapacağı reçetede mamûlubih olan, yani yazacağı ilâcın kodeskte muharrer olan haddî azamî ve asgarisini geçemez. Eğer geçmeğe lüzum görürse ayrıca usulü vardır. Altını iki defa çizer, yanına işaret kor. O vakit kimse buna bir şey soramaz. On santigram verilen bir ilâç için tabip mes'uliyeti üzerine alarak azamisini 15 yaparak verecekse onun altına iki çizgi çizer ve bir işaret kor ve derhal onu eczacı imâl eder. Eczacı o reçeteyi muhafaza eder. Şimdiye kadar gayri mektup olarak cereyan eden usul budur. Biz de aynen Avrupa kodekslerinde olduğu gibi kabul etmişizdir. Binaenaleyh bundan sonra böyle olacaktır.

Yoksa, mesele doğrudan doğruya herhangi bir reçeteyi yazıp da altına bir çizgi çekerek eczacının nazarı dikkatini celbetmeden verilen reçeteler hakkındadır. Eczacıyı tabiple bu suretle temas etmek için mecbur ediyoruz. Esas budur efendim. Tabip işareti yapmamışsa eczacı tabip ile temasa mecburdur. Yapmış ise temasa mecbur değildir.

MUHTAR BEY (Trabzon) — İfadeniz veçhile maddeyi yazarsak mesele halledilmiş olur. Zaten arkadaşlarımızın itirazı şudur. Meselâ : Misafir olarak bir köyden geçen bir doktor reçeteyi verir ve sizin dediğiniz işaretleri korsa bu madde mucibince yine ilâçları yapmamak lâzımgelir.

SIHHİYE VEKİLİ REFİK BEY (İstanbul) — Değildir efendim. Onun için ayrıca bir kodeks vardır. Kodeks, tabibi mecbur ediyor. Bu da eczayıcı mecbur edecektir.

MUHTAR BEY (Trabzon) — Müsaade ederseniz bu ibare o kadar sarihtir ki, kodekste muayyen olan eczayısemmiyeden fazla sem ilâve eden bir doktorun reçetesi kat'iyyen yapılamaz. Mutlaka tabibin huzuru şarttır diyor.

SIHHİYE VEKİLİ DOKTOR REFİK BEY — Hayır öyle değildir. Tabip tamamen yazmazsa demek ne demektir? Eczacı tabibin önündemi yapacaktır? Hayır öyle değildir.

MUHTAR BEY (Devamla) — Bu salâhiyeti niçin verdiniz diye sormadan kat'iyyen yapamaz.

SIHHİYE VEKİLİ DOKTOR REFİK BEY — Olabilir ki reçetede bir yanlışlık olur. Fakat mesele arz ettiğim şekildedir, tabip işaretleri yapmamışsa temas etmeğe mecburdur. O şekilde tashih edilebilir.

SÜLEYMAN SIRRI BEY (Bozok) — Efendim, malûmu âliniz doktora müracaat edildiği zaman bir

reçete verir. Alel'umum reçetelerin sureti istimali yazılıyor.

Bazan da yazılmadığı oluyor. Nitekim geçen gün bendenizin başıma geldi. Reçeteyi aldım, eczahaneye gönderdim, birisinden, ilâçların üzerine eczacı sureti istimalini yazmış, diğerinde yazı yoktur, eczacı reçeteye bakıyor, sureti istimali yazılmadığı için bir şey yazmıyor, gece adam gönderdim, doktoru buldurdum sureti istimalini öğrendim. Zannederim bu işin mahalli burasıdır. Bu maddenin sonuna (verilen ilâçların sureti istimali reçetelerde doktor tarafından yazılıhan yazılır.) diye bir kayıt ilâvesini rica ediyorum. Ve reçeteyi de Türkçe yazsa ne âlâ, veyahut sureti istimalini Türkçe yazsın.

SIHHİYE VEKİLİ DOKTOR REFİK BEY (İstanbul) — Heyeti Celilenin nazarı dikkatini celp edecek bir şey arz edeceğim. (Eczacı muhteviyatında hata ve yanlışlık olduğundan şüphe ettiği veya işareti mahsusası olmayarak muayyen miktardan fazla ilâcı hâvi...

MUHTAR BEY (Trabzon) — O şekilde olursa takririmi geri alıyorum.

HASAN FEHMİ BEY (Gümüşhane) — Müsaade buyururmusunuz, olabilirki doktor bir reçete verir. Fakat başka memlekette olur, eczacı şüphe ettiği takdirde o doktoru bulmak ve onunla anlaşmak imkânsız olur. Eczahanenin bulunduğu mahalde sıhhiye müdürü veya hükümet tabibi ile anlaşmak ihtimali yokmudur? Çünkü ekseriya reçeteler İstanbul'dan alınır, Anadolu'nun muhtelif memleketlerinde yaptırılır veyahut İstanbul'dan alınan ilâçlar biter, ondan sonra burada devam edilir. Binaenaleyh mutlaka reçeteyi veren doktoru bulmakta müşkülât vardır ve bunun zannederim her vakit imkânı olmaz. Eczacının şüphesini bertaraf etmek lâzım ise - hatta lâzımdır bendeniz bu hususta birkaç vakayı de biliyorum - doktoru bulmak imkânı olmadığı takdirde memleketin sıhhiye müdürü ile veya diğer bir doktor ile meseleyi halletmek mümkün olur zannederim.

SIHHİYE VEKİLİ DOKTOR REFİK BEY (İstanbul) — Eczacı iki noktada tereddüde düşebilir. Birisi yekdiğeriyle gayrı kabili telif iki maddenin birleştirilmesi veyahut da işaret konmadan her hangi bir suretle miktarı tabiî fevkinde bir ilâç verilmesi. Birincisinde reçete muhteviyatında ikisi birleşmiyecek ilâcın birleşmesi meselesinde oradan geldikten sonra ta İstanbul'daki doktorla görüşmek zannetmemki mümkün olsun. Zaten İstanbul'da o ilâcı yaptırmak için bir eczahaneye müracaat edecektir. Mesele mahallinde hallolunacaktır. İkinci mesele, tabibin verdiği ilâç, miktarı tabiîden fazla olması meselesidir. O memlekette değilse başka bir tabibin behemehal hastayı da görmesi lâzımdır. Olabilir ki herhangi bir tabibin görüp vaz ettiği bir teşhise diğer bir tabip de bir noktaî nazar dermeyan edebilir, kendisini doğrudan doğruya muayene eden tabibin işareti mahsusası olduktan sonra eczacı tereddüde düşmez, bunu yapar.

HASAN FEHMİ BEY (Gümüşhane) — Yapar ama o adam ölür.

SIHHİYE VEKİLİ DOKTOR REFİK BEY (Devamla) — Yok işareti mahsusası varsa, bu hepimizin başından geçiyor, olabilir ki işareti mahsusasını koymağı tabip unutur, halbuki ikisi de aynı müsaadeyi haizdir. Bir tabip vermeyin der, obiri de nısfını verin derse binaenaleyh hastanın tabiple olan münasebatını ihlâl eder bir vaziyet olur.

Öyle zannederim ki heyeti celileyi tatmin edecek şekilde (şüphe ettiği ve işareti mahsusası olmayan) kaydını koyacak olursanız mesele halledilmiş olur.

Bir defa mesele mahallinde hallolunacaktır. İstanbul'dan aldığı reçeteyi tekrar yaptıracaktır. Bir defa yapılmış reçeteyi eczacı yapmakta tereddüt etmez. Bu mesele, hiç yapılmamış, doğrudan doğruya herhangi bir tabipten getirilmiş reçeteler içindir, başka bir şey değildir. Bu demin arz ettiğim kaydı koyacak olursak zannederim heyeti celileyi tatmin edecektir.

İHSAN BEY (Ankara) — Efendim, Bâlâ'da, Haymana'da eczahane yoktur. Oradaki hükümet tabipleri de işareti mahsusa koymadan bir reçete verir ve o reçeteyi buraya getirirlerse ne olacaktır?

SIHHİYE VEKİLİ DOKTOR REFİK BEY (Ec- Eczacı yapmaz.

İHSAN BEY (Devamla) — O doktorla görüşmek imkânı da yoktur.

SIHHİYE VEKİLİ DOKTOR REFİK BEY — Diğer bir tabibe gidip başka bir reçete almaktan başka çare yoktur. Ankara'nın içinde başka doktor yok değilya.

İHSAN BEY (Ankara) — Fakat efendim hasta oradadır. Oradaki doktora müracaat etti, reçeteyi aldı, geldi.

SIHHİYE VEKİLİ DOKTOR REFİK BEY — Müsaade ediniz de düşünelim.

MUHTAR BEY (Trabzon) — Arkadaşlar, memleketimizin vaziyeti hususiyesi dolayısiyle bu maddedeki mahzur Vekil beyefendinin izah ettikleri veçhi-

le tashih olunabilir. Yalnız birinci fıkra yine kalıyor. (Muhteviyatında hata ve yanlışlığından şüphe ettiği) bu mesele hakkında Doktorun işaretini de haiz değilse ikincisinde diyor ki işareti mahsusası olmadan muayyen miktardan fazla semmi havî olursa. İşareti mahsusası mademki vardır, doktor mesuliyeti alıyorum, işte bu işaretle hastanın ehemmiyetine binaen böyle lüzum gördüm der mesele hallolur. Eczacı ilâcı yapacak, lâkin işaret olmadan yapamaz. Arkadaşımızın söylediği hiç varid değildir. Meselâ yirmi yazacak iken bir sıfır daha koydu bir yanlışlık oldu. Eczacı o reçeteyi yapmaz. Çünkü kodeksin haricindedir. Yalnız eczacı, şüphe ederse burada bir hata olmak ihtimali vardır, o vakit ne olacaktır, yâni o doktorun işaretinden hariçtir, tashih etseniz... Meselâ Hakkı Şinasi Paşa seyahata çıkmış, bir doktor paşa seyahata çıkmış diye bir köyde bir hastayı muayene ettirmişler, paşanın o köyden geçmesinden herkes istifade etmiş niğmeti gayrı müterakkibe addetmişlerdir. Paşa'dan reçeteyi almışlar gelmişler. Fakat eczacı hata varmı, yokmu diye şüphe ederse, paşa da orada yoktur. Ne olacaktır? Binaenaleyh bunun için bir işareti mahsusa şeklinde bir ilâve yapılsa belki mesele hallolunur.

HAKKI ŞİNASİ PAŞA (İstanbul) — Encümen maddeyi geri istiyor.

REİS — Efendim, Encümen maddeyi istiyor, gönderiyoruz.

Madde 32. — Her eczahanede, Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletince tertip edilecek ve mahallî memurini sıhhiyesince yaprak adetleri tasdik edilecek ve mühürlenecek yevmî reçetelerin kaydına mahsus bir defter tutulur. Bu defterin 10 sene müddetle muhafazası mecburidir. Bundan başka alıp vermesi herhangi bir surette kayıt altına alınmış olan maddeler için de lüzum gösterilecek alım ve satım defterleri tutulur.

NAİM HAZIM BEY (Konya) — Reçetelermi, yoksa yevmiye defterimi mühürlenecek?

SIHHİYE VEKİLİ DOKTOR REFİK BEY — Defterin yaprak adetleri sayılacak ve mühürlenecek. Bu defter yevmiye defterleri şeklindedir. Madde doğrudur.

İSMAİL KEMAL BEY (Çorum) — Buradaki on sene çok değilmi? Beş seneye indirmek mümkün değilmidir?

ALİ NAZMİ BEY (Kastamonu) — Efendim, reçeteleri değiştiren eczacıların kanunu cezada cezaları beş senedir, Encümen de beş sene teklifini kabul ediyor.

REİS — Encümen on seneyi beş seneye indirmeğe muvafakat ediyor.

ALİ NAZMİ BEY (Kastamonu) — Çünkü mürürü zaman beş senedir.

HAKKI TARIK BEY (Giresun) — Efendim, Naim Hazım Beyin teklifinin yeridir. Hakikaten maddede yanlış mâna çıkacak bir şekil eda var. Tashih edilmek lâzımgelir. Maddeye nazaran; yevmî reçeteler mühürlenmek ve tasdik edilmek lâzımgeliyor. Halbuki mahsus olan bu değildir. Defterler mühürlenecektir. Onun için nazarı dikkate alınması lâzım olan bir tekliftir. Yâni bendenizce şu şekilde tashih edilmelidir :

«Tertip edilecek yevmî reçetelerin kaydına mahsus olup mahallî memurini sıhhiyesince yaprak adetleri tasdik edilen ve mühürlenen bir defter tutulur» bu şekilde tashih etmek lâzımdır.

REİS — Encümen ne diyor?

ALİ NAZMİ BEY (Kastamonu) — Kabul ediyoruz.

REİS — O halde ibareyi tashih edelim.

HAKKI TARIK BEY (Giresun) — Efendim; madde şu şekilde tashih edilirse maksat hâsıl olmaktadır.

Yevmî reçetelerin kaydına mahsus olup Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletince tertip edilerek mahallî Sıhhiye Müdüriyetlerince tasdik edilecek ve yaprak adetleri mühürlenecek bir defter tutulur. Bu kâfidir.

SIHHİYE VEKİLİ DOKTOR REFİK BEY (İstanbul) — Eczacı defteri alır, baş ve nihayet sayfalarını ve defterin yapraklarını mühürletir.

NAİM HAZIM BEY (Konya) — Şu halde sonradan tekrar bir defter alır mühürletir.

SIHHİYE VEKİLİ DOKTOR REFİK BEY (İstanbul) — Hayır efendim, usulümüz evvel emirde defteri tasdik edilecektir.

NAİM HAZIM BEY (Konya) — Madde, tasdik edilecektir diyor. İbare öyledir. Onun için adetleri tasdik edilmiş veyahut mühürlenmiş demek lâzımdır.

REİS — Efendim maddenin musahhah şeklini okuyorum :

Madde 32. — Her eczahanede yevmi reçetelerin kaydına mahsus olup Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletince tertip ve mahallî memurini sıhhiyesince yaprak adetleri tasdik edilmiş ve mühürlenmiş bir defter tutulur. Bu defterin beş sene müddetle muhafazası mecburîdir. Bundan başka alıp vermesi her-

hangi bir suretle kayıt altına alınmış olan maddeler için de, lüzum gösterilecek alım ve satım defterleri tutulur.

REİS — Efendim, maddeyi reye arz ediyorum. Kabul edenler el kaldırsın, kabul etmeyenler el kaldırsın, kabul edilmiştir.

Madde 33. — Matbu damgası olmayan ve tabibin ikametgâhını ve diploma numarasını açıkca göstermeyen ve okunması güç şifreli veyahut umumiyetle reçete yazmakta kullanılan lisandan başka bir lisanla yazılmış olan reçetelerin yapılması memnudur.

ŞEFİK BEY (Beyazıt) — Efendim, bu maddenin ikinci fıkrasında «alelumum reçete tahririnde müstamel lisandan gayrı bir lisanla yazılmış olan reçetelerin imalî memnudur» diyor. Bizim şimdiye kadar gördüğümüz reçeteler Fransızca yazılıyor. Bu reçeteler tabip ile eczacıdan ve bir de Fransızca bilenlerden maadası için ne olduğu ne miktar verildiği bilinmiyor.

RUŞEN EŞREF BEY (Afyonkarahisar) — Her eczacı Fransızca bilir.

ŞEFİK BEY (Devamla) — Yâni demek istiyorum ki, reçeteler her hangi lisanla yazılırsa yazılsın, onun mukabilinde Türkçe olarak kaç gramdan, hangi ilâçtan verildiğini tabibimüdavî ayrıca yazacak olursa çok muvafık olur. Binaenaleyh bendeniz reçetelerin her ne lisanda yazılacak olursa olsun Türkçesinin de beraber yazılmasını teklif ediyorum.

SIHHİYE VEKİLİ DOKTOR REFİK BEY (İstanbul) — Beyefendiler, memleketimizde müteamil olan reçete lisanı Fransızca'dır. Bugün; bütün dünyanın kabul ettiği de lâtincedir. Almanlar, İngilizler, İtalyanlar lâtince yazarlar. Herkes lâtince yazar. Bugün yalnız bir memleket kalmıştır ki Fransızca yazar. Bu hususta beynelmilel ailеî fenniyeden ayrılmıştır. O da Fransızlar'dır. Başka kimse kalmamıştır. Geçen sene kabul ettiğimiz Kodeks Kanununda da bu noktayı nazarı dikkate alarak her eczacının Türkçe, Lâtince ve Fransızca mukabilinin yazılmasını kanuna koyduk ve şimdi Kodeks Komisyonu bunun için çalışıyor, Lâtince yazmak esastır. Çünkü; aralarında fevkalâde kardeşlik olan cisimlerin yekdiğerinden tefriki için lâtince kadar bu hususu iyi ifade eder bir reçete lisanı yoktur.

Bundan başka bir mesele daha var, biz beynelmilel bir konferansa daha iştirak ettik. Bil'umum eczayı müessirenin miktarlarının, sureti istihzar ve istimallerinin tevhidi hakkında Brüksel'de bir konferansa iştirak ettik. Yakında Heyeti Celilenize onunda kanunu gelecektir. Bu beynelmilel konferansta, isimler hususunda lâtince kabul edilmiştir. Halbuki bizde elyevm derecei taliyedeki mekteplerde lâtince okunmadığından reçete lisanı Fransızca olarak kalmıştır. Okunmuş olsa idi Tıbbî tabiratı bu tarzda olarak yapmamız icabedecekti.

Türkçe yazma meselesine gelince; bu daha ziyade zaman meselesidir. Akademilerimizin, encümeni danişlerimizin teşekkülü meselesidir. Ondan sonra lisanın yâni her şubeye ait edebiyatın Türkçe ıstılahatının tesisi meselesidir. Onun da zamanı gelecektir. (Güzel sesleri)

MİTHAT BEY (Aydın) — Bir şey sormak istiyorum. Maddede matbu damga meselesi vardır. Bilhassa Anadolu dahilinde olursa her doktorun matbu damgalı kâğıdı bulunmayabilir. Muvazzah bir adres yazsa kâfi değil midir?

SIHHİYE VEKİLİ DOKTOR REFİK BEY (İstanbul) — Bir şimşir üzerinde de her tabibin bir damgası olabilir. El ile yazılmış olmasın, maksadımız budur. Reçete kâğıdının üzerine behemehal bir damga vurulmuş olsun.

MİTHAT BEY (Devamla) — Doktor öyle bir yerde bulunurki; damgası bulunamaz. Orada fena halde bir hasta bulunur. O zaman imzasını ve gayri matbu olarak adresini koyup reçeteyi yazabilmelidir.

SIHHİYE VEKİLİ DOKTOR REFİK BEY (İstanbul) — O halde beyefendi, intizamı nasıl temin edeceğiz ve herkese fikri intizamı nasıl vereceğiz? Dünyanın her tarafında tatbik edilen budur. Bu noktaî nazarı müşterek buraya koyduk. Adresi malûm olmayan ve üzerinde damgası olmayan ve matbu olarak reçetesinin üzerinde diploma numarası yazılmayan bir reçeteyi hiç bir eczahane kabul etmez ve yapmaz. Çünkü efendiler, hepimiz biliyoruz ve ben bittabi mesleğin içinde olmak üzere size söyleyeyim ki; yalnız bir imza ile her gün memlekette kilolarca kokain kullanılmaktadır. Maddeye bu kayıt bunun için konmuştur.

MUHTAR BEY (Trabzon) — Bendeniz de bu matbu damga hakkında söyleyeceğim. Hakikaten Vekil beyin buyurdukları mahzurlar vardır. Lâkin doktorun matbu kâğıdı yanında olmayabilir ve böyle bir zamanda bir reçete yazmak ve müstacel bir işi için hastanın tedavisine yardım etmek mecburiyeti vardır. Doktor tabii diplomasının numarasını bilir ve kendi ikametgâhını yazar ve orada da meşruhat verir ise tesadüfi olarak üzerimde matbu kâğıdım yoktur, lâkin bu reçeteyi verip gayet müstacel bir

hastanın tedavisine ihtiyaç var diye bir takım sarahatler verdikten sonra böyle müstesna sebepler tahtında reçete kabul olunamaz mı? Olunabilir.

RUŞEN EŞREF BEY (Afyonkarahisar) — İmkân ve ihtimal yoktur.

MUHTAR BEY (Trabzon) — Hayır efendim, bir doktor arkadaşlariyle beraber gezmeğe gider, böyle bir mesele hasıl olur. Hayatta, tatbikatta en ziyade muhtemel olan şeyleri nazarı dikkate almalıdır. Bir doktor arkadaşlariyle beraber gezmeğe gitmiştir. Kırda bir eğlence yapıyorlar tesadüfî olarak o gün gezmeğe gittiğinde üzerinde matbu kâğıdı yoktur.

RUŞEN EŞREF BEY (Afyonkarahisar) — Olurmu?

MUHTAR BEY (Trabzon) — Olabilir, meselâ para çantasını unutup da evden çıkan adamlar çok olduğu halde reçete defterini unutup da bir yere giden doktor olmaz mı? Böyle bir halde ne olur?

RUŞEN EŞREF BEY (Afyonkarahisar) — Reis Bey müsaade buyurunuz.

MUHTAR BEY (Trabzon) — Reis Beyefendi; rica ederim. Mütemadiyen mükâleme yapmak istemiyorum.

REİS — Ruşen Eşref Bey, rica ederim, muhabere olmasın.

MUHTAR BEY (Trabzon) — Efendim, doktorluk vazifesini o gün yapmıyor. O günü istirahata hasretmiştir. İki ahbabı ile gezmeğe gitmişlerdir. Bir yerde vakit geçiriyorlar. O sırada arkadaşlarından birisine bir hastalık arız oldu. Doktor bunun için acele bir reçete yazıp arkadaşının tedavisini yapacaktır. Acaba bunun bir çaresi yok mudur? Bu matbu damga meselesinden istisna edilerek Doktor o dakikada yanındaki adamların tedavisi imkânını bulabilsin. Bunu arıyoruz. Yoksa böyle bir şey yok. Olursa ne olacak, elbette doktor mütemadiyen matbu kâğıt taşıyacaktır. Diplomasının numarasını yazacaktır. İkametgâhını irae edecektir. Lâkin müstesna bir halde bu vaziyetin müstesna olduğunu da şerh vererek kendi ikametgâhını, hüviyetini, her şeyi yazarak bir reçete yazsa müstesna bir surette bunun makbul olması için bir fıkra ilâve olunamaz mı? Bunu istirham ediyorum. Böyle bir hâl zuhur edebilir. O takdirde hâzık bir doktor olduğu halde onun vaziyetinden istifade olunmadan hasta bir tehlikeye maruz olabilir.

SIHHİYE VEKİLİ DOKTOR REFİK BEY (İstanbul) — Efendim, Muhtar Bey doktorların ihmalini çok müdafaa ettiler. Gezmeğe gitmiş bir tabibin demek yanında reçete kâğıdı yok, şırıngası yok, müsemma da yoktur, cebinde saati yok, termometresi de yok, beyefendiler, öyle ise o, doktorluk edemez. (bravo sesleri) hepsi olmak lâzımdır.

REİS — Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler lütfen el kaldırsın, kabul etmeyenler el kaldırsın. Kabul edilmiştir.

Madde 34. — Eczanelerde ecza ve kimyevi maddelerle tuvalet eşyasından maada eşyanın müşteriye satılmak maksadiyle bulundurulması memnudur.

REİS — Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler lütfen el kaldırsın, kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın. Kabul edilmiştir.

Madde 35. — Müstacel tıbbi tedavide kullanılan sıhhiye ve muaveneti İçtimaiye Vekâletince tâyin edilecek mühim maddelerin eczanelerde her halde bulundurulması lâzımdır.

Riyaseti Celileye

Maddenin aşağıdaki şekilde tashihini teklif ederim :

Müstacel tedavide müstamel olup Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletince tayin edilecek olan mühim maddelerin eczanelerde behemehal bulundurulması lâzımdır.

Konya
Naim Hazım

NAZMİ BEY (Kastamonu) — Reis Bey, bu takriri Encümen kabul ediyor.

REİS — Efendim; bu takriri Encümen de kabul ediyor. Takriri reyinize arz ediyorum. Takriri nazarı dikkate alanlar lütfen el kaldırsın, nazarı dikkate almayanlar el kaldırsın, takrir nazarı dikkate alınmıştır.

Efendim, bu takriri madde şeklinde kabul edenler lütfen el kaldırsın, kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın, kabul edilmiştir.

DÖRDÜNCÜ FASIL
Teftiş

Madde 36. — Eczanelerle ecza imalâthaneleri ve lâboratuvarları Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletinin mürakabesi altında olup her zaman teftiş ve muayeneye tâbidirler. Bunların senede iki defa teftişi mecburi olup lüzum görüldüğü sair zamanlarda dahi teftiş olunur. Bu hususta Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletince bir talimatname yapılır.

REİS — Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler lütfen el kaldırsın, kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın. Kabul edilmiştir.

Madde 37. — Teftiş Sıhhiye Müfettişleri bulunmadığı takdirde Sıhhiye Müdürleriyle Hükümet tabibleri tarafından yapılır.

ALİ NAZMİ BEY (Kastamonu) — Reis Beyefendi; Sıhhiye Müfettişleri ve bulunmadığı takdirde olacak. Müfettişleri kelimesinden sonra bir (ve) koymak lâzımdır. (ve bulunmadığı takdirde) olacaktır.

REİS — Sıhhiye Müfettişleri kelimesinden sonra (ve) ilâve olunacaktır. Bu suretle kabul edenler lütfen el kaldırsın, kabul etmeyenler el kaldırsın. Kabul edilmiştir.

Madde 38. — Teftişe memur olarak Eczahaneye gelen ve hüviyetini ispat eden salâhiyet sahibi memura, eczacı, eczahanenin her tarafını ve defterlerini alât ve edevatını göstermeğe ve istenilen bütün malûmatı vermeğe mecburdur.

REİS — Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler lütfen el kaldırsın. Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın. Kabul edilmiştir.

Madde 39. — Müfettiş tarafından teftiş esnasında görülen bozuk, mağşuş veya gayrisaf ecza ve kimyevi maddeler derakap imha ve zabıt varakası yapılarak teftiş varakasına raptolunur. Ancak bu nevi eczanın imhasına eczacı tarafından itiraz edilirse bu gibi maddelerden alınacak üç nümune ve müfettiş tarafından beraberce mühürlenerek bir nümune eczahane ve laboratuvarda bırakılır. Diğer ikisi kimyahaneye gönderilir. Aynı maddenin geri kalan kısmı mühürlenerek imhası tehir ve kullanılması tahlil neticesine kadar men edilir ve teftiş varakasına kayıt olunarak keyfiyet Vekâlete haber verilir. Kimyahanelerden alınacak cevaba göre karar vermek Sıhhiye Vekâletine aittir. Müfettiş bâzı maddelerin bozuk ve mağşuş ve gayri saf olduğuna da şüphe ederse aynı suretle muamele olunur.

ALİ NAZMİ BEY (Kastamonu) — Reis Beyefendi, fıkranın sonuncu satırında mağşuştan sonra (veya) kelimesi lâzımdır.

REİS — Efendim maddenin sonlarına doğru (bozuk ve mağşuş ve gayri saf) kelimeleri vardır. Mağşuştan sonra «veya» ilâve ediyoruz. Bu suretle kabul edenler lütfen el kaldırsın, kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın. Kabul edilmiştir.

Madde 40. — Teftişden dolayı vaki olacak şikâyetlerin mercii, Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletidir.

REİS — Efendim, Maddeyi kabul edenler lütfen el kaldırsın, kabul etmeyenler el kaldırsın, kabul edilmiştir.

BEŞİNCİ FASIL

Cezalar

Madde 41. — Ezcahanelerde bulunan bozuk ve mağşuş ve gayrisaf ilâçlarla ruhsatsız yapılıp satılığa çıkarılmış olan yerli ve ecnebi müstahzarlar, memurini sıhhiye tarafından mühürlenerek istimalden men olunup Sıhhiye Vekâletine bildirilir. Vekâletçe bu hususa dair verilecek karar icra olunur.

SÜLEYMAN SIRRI BEY (Bozok) — Mağşuştan sonra (veya) kelimesi ilâve olunacak, «veya gayri saf» olacak.

REİS — Mağşuştan sonra «veya» kelimesini ilâve ediyoruz bu suretle kabul edenler lütfen el kaldırsın, kabul etmeyenler el kaldırsın. Kabul edildi.

Madde 42. — İki defa eczahanesinde bozuk, ve mağşuş ve gayrisaf ecza ve kimyevi maddeler bulundurulmasından dolayı eşyasına vaz'iyet edilen ve teftiş esnasında görülen noksanların eşyasına vaz'iyet edilen ve teftiş esnasında görülen noksanların tamamlanması için iki defa yapılan tahriri ihtara riayet etmeyen eczacının dükkânı derhal kapatılır.

İSMAİL KEMAL BEY (Çorum) — Efendim, Dükkân yerine Eczahane denilecek. Yâni eczacının eczahanesi olacak.

ALİ NAZMİ BEY (Kastamonu) — Efendim, (eczacının eczahanesi) olacak.

MUSTAFA FEYZİ BEY (Konya) — Adliye Encümeninden bir sualim var. İki defa böyle mağşuş eczalar istimal ederse dükkanı kapatılır diyor. Doğrudan doğruya Vekâletmi kapatacak, yoksa Mahkemece bu şey tahakkuk ederse ondan sonramı kapatılacaktır?

ALİ NAZMİ BEY (Kastamonu) — Ne gibi şeyler Meclisi Âlî Sıhhî kararıyle olacak, ne gibi şeyler Mahkeme kararı ile olacak, bunlar bundan sonraki maddede vardır.

MUSTAFA FEYZİ BEY (Konya) — Bu maddede kapatılır diyor. Bunu kim kapatır.

ALİ NAZMİ BEY — Aşağıda buna dair madde geliyor.

REİS — Efendim, maddeyi reye arz ediyorum. Kabul edenler lütfen el kaldırsın, kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın. Kabul edildi.

Madde 43. — Müsaadesiz eczahane açan ve eczahanesinde hariç mahallerde ilâç yapan veya satan eczacıların dükkânı Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletince kapatılır ve san'atını icradan men olunarak Ceza Kanununun 410 ncu maddesinde gösterilen cezaile cezalandırılır.

REİS — Efendim, yukarıdaki tashihlere nazaran dükkânı yerine eczahanesi olacak. Bu suretle reye vaz ediyorum. Kabul edenler lütfen el kaldırsın, kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın. Kabul edildi.

Madde 44. — Tıbbî Eczacıların ve zehirli ve kimyevi maddelerin müsaadesiz satılması memnudur. Bunları müsaadesiz satan ve satmak için olmasa bile dükkanında veya halkın girebileceği bir yerde bulunduran kimse eczacı değil ise bu eczaya vaz'ıyet olunur. Ve o kimse hakkında Ceza Kanununun 409 ncu maddesi hükmü tatbik olunur. Eczacı olmayan bir kimse müsaadesiz eczahane açtığı halde dükkânı Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletince kapatılıp birinci fıkra mucibince mücazat olunur.

REİS — Maddedeki dükkân kelimesini, eczahaneye tahvil ediyoruz.

ALİ NAZMİ BEY (Kastamonu) — Eczahane ve dükkânları diyelim dükkân da olabilir. İkisi lâzım, çünkü müsaadesiz eczahane olmaz.

HAKKI TARIK BEY (Giresun) — Vaz'iyet ne demekse izah etsinler.

ALİ NAZMİ BEY (Kastamonu) — Efendim. gerek Hükümetin teklifi kanunisinde ve gerek Sıhhiye Encümeni mazbatasında «zaptı» kabul edilmiş Adliye Encümeniniz doğrudan doğruya hakkı mülkiyeti ihlâl ettiğini gördüğü için zabıt meselesini kabul etmemiş, vaz'iyeti kabul etmiştir.

REİS — Dükkân kelimeleri yerine eczahane ve dükkân kelimeleri ilâve ederek bu suretle maddeyi kabul edenler lütfen el kaldırsın, kabul etmeyenler el kaldırsın, kabul edilmiştir.

Efendim, 45 nci maddeyi okuyoruz :

ALİ NAZMİ BEY (Kastamonu) — Efendim bu 45 nci ve 46 ncı maddelerle alâkadar diğer maddeler vardır. Onlar kabul edildikten sonra bunlar müzakere edilsin.

REİS — Pekâlâ, 47 nci maddeyi okuyoruz :

Altıncı Fasıl

Müteferrik Maddeler

Madde 47. — Lozan Sulh Muahedesine göre Türkiye'de eczacılık etmek müsaadesini almış olan ecnebî eczahane sahipleri bu kanunun hükümlerine riayet etmek şartiyle san'atlarını icraya devam ederler.

REİS — Reye arz ediyorum, kabul edenler el kaldırsın, kabul etmeyenler el kaldırsın, kabul edildi.

Madde 48. — Ecnebî memleketlerde mahallî hükümetlerince tasdikli eczacı mekteplerinden diplomalı Türk tebaası eczacıların mevzu usuller dahilinde hüviyetleri tesbit edildikten sonra Türkiye dahilinde açılmasına müsaade edilmiş olan eczahanelerden birinde iki sene müddetle bilfiil ameliyat görmek şartiyle diplomaları Sıhhiye ve Muaveneti İçtimayie Vekâletince tasdik olunur.

22 Recep 1277 tarihli Beledî İspenciyarlık Nizamnamesine göre Mektebi Tıbbiyeden izinname alıp eczahane sahibi olan eczacılar dahi san'atlarını icra edebilirler.

REİS — Maddeyi kabul edenler lütfen el kaldırsın, kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın. Kabul edilmiştir.

Madde 49. — Gerek hastalık ve gerek sair suretlerle eczahanesinden ayrılan bir eczacı, müddeti müfarakati 24 saati tecavüz eylediği takdirde kazalarda Hükümet tabibine ve vilâyet merkezlerinde Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Müdiriyetine ihbarı keyfiyet eder. müfarakat müddeti 15 günü geçtiği takdirde behemehal Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletinden müsaade ahzı lâzım gelir. Müddeti infikak esnasında kendisine vekâlet etmek üzere diplomalı bir eczacının müdüri mes'ul olarak iraesi icap eder.

REİS — Efendim, kabul edenler lütfen el kaldırsın, kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın. Kabul edildi.

Madde 50. — Eczahanelerin gece nöbeti vazifeleri, mahallî sıhhî makamlarının tensibiyle halkın ihtiyacını temin edecek surette tanzim olunur. Bu hususta verilecek emirlere eczahanelerin tabi olması mecburidir.

REİS — Kabul edenler lütfen el kaldırsın, kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın, kabul edildi.

Madde 51. — Bu kanunun neşri tarihinden üç ay sonra nüfusu onbinden yukarı olan şehir ve kasabalarda tabiplerin eczahaneler ve müştemilâtında hasta kabul eylemeleri memnudur.

REİS — Maddeyi kabul edenler lütfen el kaldırsın, kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın, kabul edilmiştir.

Madde 52. — Her eczacı, eczahanesi mıntakası içindeki mahallelerde oturan ve tababet yapan tabiplerin isim ve adresleriyle ihtisaslarını ve hangi saatlerde muayenehane veya evlerinde bulunduklarını gösteren bir liste tertip ve eczahane içinde halkın görebileceği bir mahalle asar.

REİS — Kabul edenler lütfen el kaldırsın, kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın, kabul edilmiştir.

Madde 53. — Bu kanunun neşri tarihinden itibaren iki sene zarfında her eczahane sahip veya mes'ul

müdürü eczahanenin üstünde veya bitişiğinde veya yakınında ikamet için lâzımgelen mahallî hazırlayacaktır.

REİS — Kabul edenler lütfen el kaldırsın, kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın, kabul edildi.

Madde 54. — Eczahanelerde kullanılacak kalfa ve çırakar için hususî bir talimatname yapılacaktır.

REİS — Kabul edenler lütfen el kaldırsın, kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın. Kabul edildi.

Madde 55. — Lüzum ve icabı halinde ihtiyaç görülen mahallerde ecza fiyatları hakkında Sıhhiye Vekâletince tarife yapılabilir.

İlâç fiyatlarındaki ihtikârın tetkiki Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletine aittir. Tetkikin neticesi Vekâletçe Meclisi Alii Sıhhiye verilip ihtikârı anlaşılan eczacılar hakkında bu kanunun 46 ncı maddesindeki cezalar tatbik olunur.

REİS — Kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul etmiyenler el kaldırsın... Kabul edildi.

Madde 56. — Bu kanunun neşrinden itibaren eczahaneler hakkında mer'î olan 22 Recep 1277 tarihli nizamname mülgadır.

ABDULLAH AZMİ BEY (Eskişehir) — Reis Bey; müsaade ediniz Bu maddeden evvel bir madde teklif ediyorum.

REİS — Efendim, Abdullah Azmi Bey bir madde teklif ediyorlar:

Riyaseti Celileye

56 ncı madde olmak üzere ahkâmı atiyenin kabulünü teklif ederim.

Bir kaza vukuunda kazazedenin eczahaneye getirildiği anda sarfedilen eczasının bedelini kudreti varsa bilâhare kazazededen kudreti yok ise Muaveneti İçtimaiye sıfatiyle Sıhhiye Vekâletinden almak üzere hemen sarf eder.

Eskişehir
Abdullah Azmi

SIHHİYE VEKİLİ DOKTOR REFİK BEY — Efendim, bu mesele Şehirlerde Şehremanetlerine ve Belediyelere racî bir meseledir. Meclisi Âlinin kabul ettiği bir kanunla kendilerine bir talimatname verdik. Her Belediye ufak, büyük olmak üzere imdadı Sıhhî teşkilâtı yapıyor. Orada imdadı Sıhhî bulunacak, ilâç bulunduracak küçük sıhhiye memuru bulunduracak ve sedyesini bulunduracak. Ayrıca son zamanda gördüğüm lüzum üzerine yeni yapılan belediye ve Şehremameti bütçelerine bu suretle tahsisat konmuştur.

MUHTAR BEY (Trabzon) — Dispanserler,

SIHHİYE VEKİLİ DOKTOR REFİK BEY — O başka efendim, bu suretle kazaya uğrayarak eczanelerde tedaviye mecbur olacakları ilâcı belediye veya şehremanetleri bütçelerine konulmak için tebligat yapıyoruz. Bizim Vekâlet ona yetişemez. Bütçenin yarısını versek yine yetişemez. Ancak, bu, belediyelere racîdir.

ABDULLAH AZMİ BEY (Eskişehir) — Efendim, mademki elyevm böyle bir şey mevcut değildir. Eczacıları kazazedelere parasını istemeden ilâç vermeye sevk etmek için bu hususta ister maddeye bir fıkra ilâve edilsin, ister başka bir şey yapılsın, buna karşı her halde bir tedbir bulmak iktiza eder.

REİS — Takriri reye koyalım mı efendim?

ABDULLAH AZMİ BEY (Eskişehir) — Konsun efendim.

REİS — Abdullah Azmi Beyin takririni nazarı dikkate alanlar lütfen el kaldırsın, nazarı dikkate almayanlar lütfen el kaldırsın, nazarı dikkate alınmadı.

(56) ncı madde tekrar okundu.

HAKKI TARIK BEY (Giresun) — Efendim, zannediyorum ki 45 nci ve 46 ncı maddeler tehir edilmiştir. Onlar müzakere edilmeden bu maddenin müzakeresine geçmek muvafık olmaz zannederim. O maddelerin müzakeresine geçiyorsak 46 ncı madde hakkında bir şey arz edeceğim. (46) ncı maddede diyor ki: Yalnız hapis veya hapis ile beraber cezayı nakdiyi müstelzim maddeler ile ceza kanununa atfedilen cürümler mahkemece ve yalnız cezayı nakdî ile seddi istilzam eden fiiller Meclisi Âlî Sıhhice rüyet olunur. İşbu kanun mucibince vaz'iyet edilen ecza ve eşya sahipleri hakkında Müddeî umumilere müracaat olunur..... ilâh. Burada bir kere hakkı kazanın tetkiki gibi bir noktaya temas olunuyor. Bu noktaya nazarı dikkatinizi celp ederim. Gerçi bir iki noktada istisna kabul edilmiştir. öyle her kanun ile bir istisna vaz'ının nereye varacağını kestirmek müşkül olur. Meclisi Âlî Sıhhî Ankara da olacaktır. Van'da, Beyazıt'da bir eczahanenin şu veya bu suretle tecrimi lâzım gelmiştir. Oradaki mahkeme bu işi rüyete salâhiyettar olmuyor. Buraya gelmek lâzımdır, zannediyorum.

Hem hakkı kazanın tetkiki noktasından, hem de tatbikat itibariyle müşkülâtı davet edecek bir vaziyettir. İşbu kanun mucibince vaz'iyet edilen ecza ve eşya sahipleri hakkında Müddeiumumiliğe müracaat olunur. Müddeiumumiliğe müracaat olunur ne demektir? İzahı lâzımgelen bir noktadır.

SIHHİYE VEKİLİ DOKTOR REFİK BEY — Beyefendiler, mesele gayet mühimdir. Bir eczacının mahkemeye taallûk edecek olan bir ceza hakkındaki vaziyeti itibariyle tecziyesi, mahkemeye, fakat meslekten mütevellit fennî mesail noktasından Meclisi Âlîî Sıhhiye aittir. Şimdiye kadar bu tarzda cereyan etmiştir. Meselâ Van'da bulunan bir eczacının fennî görülen vaziyeti üzerine orada yapılacak olan zabıt varakası Meclisi Âlîî Sıhhî'ye verilir ve orada tetkik edilir, Meclisi Âlîî Sıhhî de ayrıca serbest eczacılardan mürekkep iki deleğe bulunur. Onların da huzuru ile tetkik ve verilecek karar o suretle ifa edilir. Mesleğe, sırf fennî mesaile ait işler mahkemeye verilecek olursa eczacının doğrudan doğruya teşhir edilmesini mucip olacaktır veya eczahanesi kapatılacak olursa pek büyük müşkülât tahaddüs edecektir. Fakat mes'elenin kısmı cezaisi mahkemededir. Yanlış ilâç vermiş, mahkemeye gider. Birisinin tatili uzvuna veyahut şuna buna sebep olmuş mahkemeye gider. Fakat meslek ve san'attan mütevellit olan hususat da; tamamen salâhiyettar bulunan Meclisi Âlîî Sıhhî tarafından tetkiki orada kendilerinden iki tane deleğenin bulunması noktaî nazarından haizi ehemmiyettir. Bu tarzda kabulünü rica ederim.

HAKKI TARIK BEY (Giresun) — Efendim, Heyeti celileniz pekalâ takdir buyurur ki herhangi bir mahkeme herhangi bir meslekten olursa olsun icabında ehlivukufa müracaat ederek karar verir ve kararının gayet musip olmasını temin edebilir. Nerede olursa olsun bunu mahkemeler yapabilir ve yapmakla mükelleftirler. Binaenaleyh bu kabil istisnaî muameleye kat'iyyen ihtiyaç yoktur. Bununla beraber arz ettiğim ikinci noktaya hiç cevap verilmemiştir. Müddeiumumiliğe müracaat olunur deniliyor. Orada Müddeiumumiliğe müracaat ne demektir? Bunun izahını bilhassa rica ederim.

İHSAN BEY (Ankara) — Efendim, 46 ncı maddeye itiraz ve onun müzakeresine devam ediliyor. Bendeniz zannediyorum ki 45 ve 46 ncı maddeler birlikte tehir edilmişti. Evvelâ 45 nci maddenin müzakere edilmesi lâzımdır.

ADLİYE ENCÜMENİ NAMINA ALİ NAZMİ BEY (Kastamonu) — Efendim, 45 nci ve 46 ncı maddelerden sonra gelecek maddeler mezkûr maddelerle alâkadar oldukları için bu maddelerin tehiri müzakeresini istirham etmiştim. 45 nci maddede bir de sehiv vardır. 27, 32, 35, 51, 52 olacak iken 51 yazılmamış ve 54 de fazla yazılmış. Filhakika 45 nci maddenin daha evvel müzakeresi lâzımdır.

REİS — Efendim, şimdi 45 nci maddeyi müzakere edeceğiz.

İHSAN BEY (Ankara) — Efendim, kabul ettiğimiz 50 nci maddede «Eczahanelerin gece nöbeti vazifeleri, mahallî sıhhî makamlarının tensibi ile halkın ihtiyacını temin edecek surette tanzim olunur. Bu hususta verilecek emirlere eczahanelerin tâbi olması mecburidir» deniliyor. Fakat bu mecburiyete riayete riayet edilmezse ne olacaktır? Bu zikredilmemiştir. Bu kuvveî müeyyede yoktur, 45 nci maddede, mecburiyetleri ifa etmeyenler hakkında ceza konulmuştur. Binaenaleyh 45 nci maddeye 27, 32, 35 rakamlarından sonra 50 nci maddenin de ilâvesini teklif ediyorum.

ALİ NAZMİ BEY (Kastamonu) — 38'den sonra 50 nci kelimesi ilâve edilecek olursa daha muvafık olur zannederim.

REİS — Efendim, 45 nci maddenin musahhah şeklini okuyoruz:

Madde 45. — 27, 32, 35, 51, 52 nci maddeler hükümlerine ve 30, 33, 34 ve 53 ncü maddelerde yazılı memnuiyetlere ve 38 ve 50 nci maddelerdeki mecburiyetlere ve Türk kodeksi kanunu hükümlerine riayet etmeyen veya 55 nci maddeye göre ihtikâr yaptığı anlaşılan Eczacılar, fiilinin derecesine göre başkaca kanunî takibat icrasına lüzum gösterir bir hâl görülmediği takdirde, yirmi beş liradan iki yüz liraya kadar hafif cezayı nakdî ile cezalandırılır ve tekerrürü halinde cezayı nakdi iki kat olarak alınır, veya eczahanesi üç ayı geçmemek üzere kapatılır.

REİS — 45 nci maddeyi bu tashihle reyinize arz ediyorum. Kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Madde 46. — Yalnız hapis veya hapis ile beraber cezayı nakdîi müstelzim maddeler ile Ceza Kanununa atfedilen cürümler mahkemece veya yalnız cezayı nakdî ile sedi istilzam eden fiiller Meclisi Âlîî Sıhhîce rüyet olunur.

İşbu kanun mucibince vaz'iyet edilen ecza ve eşya sahipleri hakkında Müddeiumumiliğe müracaat olunur. Memurini sıhhiye tarafından tutulan zabıt varakaları aksi sabit oluncaya kadar mamulûbihtir.

Mezkûr ecza ve eşyalar hakkında Ceza Kanununun 36 ncı maddesi mucibince muamele ifa olunur.

ADLİYE ENCÜMENİ NAMINA ALİ NAZMİ BEY (Kastamonu) — Efendim; Hükümetin teklif ve Sıhhiye Encümeninin kabul ettiği lâyihada bu kanun mucibince yapılması lâzımgelen bütün cezalar Meclisi Âlîî Sıhhîye bırakılmıştır. Adliye Encümeni-

niz bu meseleyi müzakere ve Sıhhiye Vekilini istima etti. Ondan sonra cezayı nakdî kısmını Meclisi Âlîî Sıhhîye bıraktı. Hakkı mülkiyete taallûk eden eşyanın zaptı ile diğer hususatın mahkemede rüyet edilmesinde israr ederek bu ciheti kabul etti. Hepsi mahkemeye verilirse daha muvafıktır. Memnun kalırız. Adliye Encümeni bunda musır değildir.

REŞİT BEY (Malatya) — Efendim, malûmu âlinizdir ki memurini mülkiyenin vazifelerinden münbais cezalara memurini mülkiye encümeni bakar. Lüzum görürse mehakimi umumiye bakar. Meclisi Âlîî Sıhhînin ceza vermesi lâzım gelirse mehakimi umumiyeye mi sevk edilecektir. Yoksa kendisi mi ona ceza verecektir?

ALİ NAZMİ BEY (Kastamonu) — Efendim, bu madde kabul edilirse tabiîdir ki kendisi ceza verecek. Hakkı Tarık Bey Biraderimiz Müddeiumumiliğe müracaat edilir cümlesinin izahını istemişlerdi. Efendim, dâvayı tahrik ve takip için Müddeiumumiliğe müracaat olunur. Müddeiumumilik evrakı Mahkemeye verir, Mahkeme muhakemesini icra eder ve son fıkra mucibince cezayı verir. Bundan maksat budur.

REŞİT BEY (Malatya) — Efendim, Ali Nazmi Bey biraderimizin ifadelerinde tezat vardır. Adliyeye verilirse daha muvafık olur buyurdular. Mademki adliyeye verilmesi daha muvafıktır, Adliye Encümeni mazbatayı niçin o yolda tanzim etmedi? Meclisi Âlîî Sıhhîye istisnaen hakkı kaza vermek bendenizce muvafık değildir. Bunu tayyı lâzımdır, Mehakimi umumiyeye verilmelidir.

HAKKI TARIK BEY (Giresun) — Efendim, demin noktaî nazarımı arz etmiştim. Reşit bey bendenizi teyit buyurdular. Esas budur. Herhangi bir mesleğe taallûk ederse etsin Mahkemeler, erbabı hukukun rey ve mütalâalarını alırlar, ve kararlarını, hükümlerini verebilirler. Bu hususta hiçbir istisna kabulüne imkân yoktur. Ali Nazmi Beyefendi buyurdular ki burada yalnız hepsi istilzam eden şeyler için mahkemei faaliyete getirmeyi Encümen tercih etmiştir. Halbuki buradan yalnız hapis ve hapis ile beraber cezayı nakdîyi istilzam eden maddeler mahkemeye verilmiştir. Ondan sonra cezayınakdî almak, eczahaneyi kapatmak için Meclisi Âlîî Sıhhîye salâhiyet verilmektedir. Bir eczahaneyi kapatmak mülkiyete taallûk etmeyen bir işmidir? Cezayı nakdîyi almakta mülkiyete taallûk etmeyen bir nokta var mıdır? Zannederim ki asıl mülkiyet kendisini bu iki şeyde göstermektedir. Bunun için bu kabil istisna muvafık değildir. Maddenin ilk fıkrasının tayyını rica ederim. «İşbu kanun mucibince vaz'ıyet edilen ecza ve eşya sahipleri hakkında Müdeiumumiliğe müracaat olunur» Nazmi Beyefendi kabul buyururlar ki: «Müracaat olunur» tâbiri adlî, hukukî bir tâbir değildir. Matlup olan ne ise bunu sarih bir surette ifade etmek lâzımgelirdi. Vaz'ıiyet edilmiştir. Müddeiumumiliğe müracaat olunacaktır. Bir taraftan cezayı nakdî alınacak mıdır? Çünkü o kabil vaziyetler ihdas olunmuştur ki bu eşyaya vaz'ıyet olunur. O kabil de şu mevadda Ceza Kanununun şu maddesinin hükmü tatbik olunur gibi mevad var. Demekki: Bir taraftan Meclisi Âlîî sıhhî parayı alacaktır. O bir taraftan Müddeiumumiliğe müracaat etmek lâzımdır. Zannederim ki her vatandaşın mevkiinin bir eczacıdan daha farklı olmaması lâzım gelir. Yine 10, 20, 30, 40 lira bir cezayı nakdîye alan bir mahkemeden verilmiş bir hükmü Temyiz Mahkemesine kadar takip ediyoruz. Bu, şu vaziyet dolayısiyle bu, şu derecatı takip etmekteyiz. Ne için eczacılar hakkında böyle bir vaz'iyeti istisnaiye yapalım? Bendeniz bir takrir vereceğim, 46 ncı maddesinin bu fıkrasının tayyını rica edeceğim.

SIHHİYE VEKİLİ DOKTOR REFİK BEY — Efendim, belki Heyeti Celilenize arz ederken zühul ettim. Meclisi Âlîî Sıhhîde bu hak elyevm mevcuttur. Meclisi Âlîî elyevm mevcuttur ve bu esasen Eczacılar hakkındaki eski nizamnameye nazaran mukarreratını ifa etmektedir. Yeni bir hak talep etmiyoruz. Liman Sıhhiyesine gemiler hakkında bu hakkı kazayı verdiniz. Mevcut olan bir hakkı bu kanunda ipka ediyoruz. Sonra Mahkemeden ceza noktaî nazarından sakınmak meselesi mevzuubahis değildir. Fennî noktaî nazardan mesleğe taallûk eden hususatta bunlara bir merci vardır. O mercii ipka ediyoruz. Vaziyet bundan ibarettir ve çok mühim bir meseledir.

ALİ NAZMİ BEY (Kastamonu) — Efendim, evvelâ Reşit Bey Biraderimize cevap vereceğim; evvelâ bendeniz Mebus olmak dolayısiyle rey ve fikrimi arz ettim. Ben de bir Mebus bulunmak itibariyle benim de bir reyim ve kanaatim vardır. Adliye Encümeni mazbata muharriri bulunmak itibariyle onların rey ve kanaatlarını müdafaa ettim. Buna zannederim ki; sahibim. Sonra Hakkı Tarık Bey biraderimize de «Müddeiumumiliğe müracaat olunur» tabirini izah edeyim. «Müddeiumumiliğe müracaat olunur» denmekten maksat, Müddeiumumi takibatı kanuniye yapmak için, evrakı mahkemeye tevdi etmek için

kendisine evrak tevdi olunur demektir. Bundan başka bir mâna çıkmaz. Eğer kendilerinin bu mesele üzerinde bir itirazları varsa Adliye Encümenine alır ve tetkik ederiz.

HAKKI TARIK BEY (Giresun) — Vekil Beyefendi elyevm böyle bir nizamnamenin mer'î olduğundan bahis buyurdular. Olabilir, ben tetkik etmedim. Bilmiyorum, bittabi itimat ederim. Yalnız böyle bir kanunnamenin elyevm mer'î olması yahut böyle bir kanunun bir maddesinin mer'i olması bu kanunun bu maddesinin burada ipkasını istilzam etmez. Makûl olan, takibi lâzımgelen yol hangisi ise bittabi onu ihtiyar ederiz. Esasen benim noktaî nazarımca böyle bir madde varsa bu Teşkilâtı Esasiye Kanununa karşı acaba bir taaruz teşkil ediyor mu? Etmiyor mu diye bir şüphe varid olabilir. Biz Teşkilâtı Esasiye Kanununun baş tarafından, esas maddelerinde kabul etmişizdir ki hakkı kaza müstakil mahakim marifetiyle istimal olunur bir haktır. Şimdi müstakil mahkemelerden başka böyle muhtelif mahkemeler teşkiline doğru giden bir yoldur. Binaenaleyh Teşkilâtı Esasiye kanunu muvacehesinde bile zannederim tetkiki istilzam edecek bir vaz'iyet hadis oluyor. Mesleğe temas eden hususatta hiç bir mahkeme tenevvür mevkiinden mahrum değildir. Esasen öyle olsa idi mahkemelerde şimdiye kadar verilmiş hükümlerin herhangi birinde meslekte bulunanların rey ve mütalâasından istifade olunmamak lâzım gelirdi. Herhangi bir katil ve cerh hadisesinde bile bir tabibin raporunu esas ittihaz etmekteyiz. Kabilimdir ki Mahkemenin lüzum gösterdiği şeyde erbabı vukuftan malûmat ve rapor almasın ve bunun üzerine binayı hüküm edilmesin? Onun için hiçbir ihtiyaç yoktur. Hali tabiîyi kabul etmeliyiz. Mahkemeler birdir, onların rey ve mütalâaları hükmü mer'îdir ve kâfidir.

SIHHİYE VEKİLİ DOKTOR REFİK BEY — Beyefendiler; 55 nci madde «Lüzum ve icabı halinde ihtiyaç görülen mahallerde ecza fiyatları hakkında Sıhhiye Vekâletince tarife yapılabilir. İlâç fiyatlarındaki ihtikârın tetkiki Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletine aittir. Tetkikin neticesi Vekâletce Meclisi Âlîî Sıhhîye verilip ihtikârı anlaşılan eczacılar hakkında bu kanunun 46 ncı maddesindeki cezalar tatbik olunur» diyor ki şimdi kabul buyurdunuz. İki vak'adan bahsedeyim. Verilen bir hapın içerisine kodein koymadığından dolayı bir eczacı mahkemeye veriliyor. Bunun hakkında verilen ceza burada kabul buyurulan cezalardır. Meclisi Âlîî Sıhhîden soruyor. Çünkü salâhiyeti dahilindedir.

Reçete sahibi müracaat etmiştir. Diğer bir eczacı, reçeteyi yanlış yaptığından dolayı yedi senedir mahkemededir. Mes'eleyi; meslek, fen ve halkın hayat ve sıhhati noktaî nazarından mercii fennisinde tetkik etmektir. Yoksa ceza meselesi mevzuubahis değildir. Bundan dolayı Mahkemeye düşecektir. Yalnız fennî ve meslekî mesailde rüsumu sıhhiye idaresi kanununda bunu kabul buyurdunuz. Belediye ve limanlar işlerinde bunu yaptınız. Bu kanunun ilga edeceği kanunda bu hak mevcuttur. Meclisi Âlîî Sıhhî kanununda bu hak mevcuttur ve elyevm meriîdir. İşte biz bu hakkı talep ediyoruz. Başka bir şey talep etmiyoruz. Mes'ele çok mühimdir.

REŞİT BEY (Malatya) — Efendim, Vekil Bey buyuruyor ki: «Bu hak eski kanunda mevcuttur». Eğer eski kanun ve nizamname, zaman ve hale muvafık olsa idi, bu kadar zahmet çekip de bu kanunu hazırlayıp buraya getirmezlerdi. Bu, eski maddede mevcuttur diyerek mutlaka kabulü lâzım mıdır? Tabiî bu mütalaa doğru değildir. Mademki yeni bir kanun geliyor ve eskisi zaman ve hale muvafık değildir. Şu halde yeni yapılan kanunda bunu aynen ipka etmek de doğru değildir. Bunun için bendenize kalırsa eczacıların vazifelerinden ve mesleğinden münbais işlerine yine Sıhhiye Meclisi Âlisince bakılsın, tetkik edilsin, Zabıt varakası tutulsun. Fakat hükmü mahkeme versin. Mahkemenin bir mafevk makamı vardır. Mahkemeî Temyiz vardır. Oraya gider. Muvafıksa tasdik eder. Değilse nakzeder.

Meclisi Âlî Sıhhînin mafevki var mıdır, yanlış bir karar verilmiş ise Temyizen tetkik edecek makam neresidir? Bilmiyorum. Onun için eski nizamname, zaman ve hale uygun olmasa idi bu nizamnamenin değişmesi için bu kadar uğraşılmazdı. Bendenize kalırsa, hüküm için mutlak mahkemeye verilmelidir. Mahkeme karar verir. Yanlış karar verilirse mafevk mahkeme olan Temyiz Mahkemesi nakzeder. Sıhhiye Meclisi Âlisinin hatası olursa o hatayı kim tashih edecektir? Onun için her halde mehakimi umumiyeye verilmek icabeder.

ADLİYE ENCÜMENİ NAMINA ALİ NAZMİ BEY (Kastamonu) — İki Encümende müştereken tetkik edilmek üzere maddenin Encümene havalesini teklif ediyoruz.

REİS — Efendim, Adliye Encümeni 46 ncı maddenin müşterek encümende müzakeresini istiyor, muvafık görüyor musunuz? (Muvafık sesleri). Bu madde Encümene verilmiştir efendim. 31 nci madde Encümenden geldi, okuyoruz:

Madde 31. — Eczahaneye imâl edilmek üzere bırakılan reçetelerin tâdil ve tağyir edilmeden yapılması meşrut olup ilâçlar ve reçetelerin (fiyatları üzerine yazılmak şartiyle) alıcıya verilmesi talimatnameye göre icra edilir. Reçetelerin imalinde görülen hata vesaireden doğrudan doğruya eczahane sahibi, bulunmadığı takdirde Müdiri mes'uldür. Muhteviyatında hata ve yanlışlık olduğuna Eczacı tarafından şüphe edilen veya işareti mahsusası olmayarak kodekste muharrer miktardan fazla Eczayı ihtiva eden reçeteler, tabibi müdavi ile temas edilmeden imâl edilemez. Ancak tabibi müdavi ile temas imkânı yok ise kodekste muharrer azamî miktarı tecavüz etmemek şartiyle imâl eder. Ve mahallî memurini sıhhiyesine ihbar eyler.

REİS — Efendim, bu maddeyi reye arz ediyorum. Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Efendim, bir takrir var :

Riyaseti Celileye

56 ncı madde olmak üzere zirdeki maddenin kabulünü teklif eyleriz.

Bir kaza ve tehlikeye uğrayan hastaların muayenesi veya mühim ve müstacel hadisenin vukuunda icra kılınacak muayene 51 nci maddenin hükmünden müstesnadır.

Çorum	Yozgat
İsmail Kemal	Ahmet Hamdi

İSMAİL KEMAL BEY (Çorum) — Efendim, 51 nci maddede «Doktorlar, hastaları eczahanede muayene edemez» deniyor. Halbuki; eczahanenin önünde bir vak'a olmuş bir otomobil bir adamı çiğnemiş. Şimdi bu hastayı doktorun ikametgâhına kadar sürüklemek doğru değildir. Binaenaleyh bu gibi vukuat zuhurunda 51 nci maddeden müstesna olmak üzere bu gibi kazaya uğrayanlar yakın eczahanelerden birinde doktorlar tarafından muayene ve tedavi edilsin. Bunu teklif ediyorum.

SIHHİYE VEKİLİ DOKTOR REFİK BEY (İstanbul) — Efendim, mesele Etibbanın müstemiren eczahanede oturup muayene ile meşgul olmamasıdır. Bu gibi vukuat olursa tabiî eczahanede muayene edilebilir. Arzu buyurursanız kanuna böyle bir madde de ilâve ederiz.

(Bozok Mebusu Hamdi ve Çorum Mebusu İsmail Kemal Beylerin takriri tekrar okundu). (Encümene gitsin sesleri).

REİS — Encümene gitmesini nazarı dikkate alanlar lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Nazarı dikkate alınmıştır.

Efendim, reye vaz edilmiş olan kanunlar hakkında reylerini istimal buyurmayan zevat varsa lütfen reylerini versinler. İstihsalı ara muameelsi hitam bulmuştur.

Neticeyi arayı arz ediyorum.

Maliye Vekâleti 1926 senei Maliye Bütçesine tahsisatı munzamma ilâvesine dair kanunun arasına 134 kabul vardır. Kanun ikinci defa reye vaz edildiği için kabul edilmiştir.

Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletinin 1926 senesi bütçesinde münakale icrasına dair kanunun arasına 136 zat iştirak etmiştir. 135 kabul bir müstenkif vardır. Kanun ikinci defa reye vaz edildiği için 135 reyle kabul edilmiştir.

Maarif Vekâleti 1926 senesi bütçesinde münakale icrasına dair kanunun arasına 136 zat iştirak etmiştir. 136 kabul vardır. Kanun ikinci defa reye konduğu için 136 rey ile kabul edilmiştir.

Maktu vergi makamına kaim olmak üzere musakkafat, arazi ve kazanç vergilerine maktu zam namı ile % 5 ilâvesine dair kanunun arasına 117 zat iştirak etmiştir. 115 kabul, 2 müstenkif vardır. Muamele nâ tamamdır. Tekrar reye vaz edilecektir.

Pazartesi saat 14'te içtima etmek üzere celseyi tatil ediyorum.

Hitamı Müzakerat; Saat : 16,10

Maliye Vekâleti 1926 Senei Maliyesi Bütçesine Tahsisatı Munzama İtası Hakkındaki Kanunun İkinci Defa Reye Vazı Neticesi

(Kanun kabul edilmiştir.)

Âza adedi	: 287
Reye iştirak edenler	: 134
Kabul edenler	: 134
Reddedenler	: —
Müstenkifler	: —
Reye istirak etmeyenler	: 152
Münhaller	: 1

[*Kabul edenler*]

ADANA
Kemal B.
Zamir B.

AFYONKARAHİSAR
İzzet Ulvi B.
Kâmil B.
Musa Kâzım B.
Ruşen Eşref B.

AKSARAY
Besim Atalay B.
Mustafa Vehbi B.

AMASYA
Ali Rıza B.
Nafiz B.

ANKARA
Ali B.
Hilmi B.
İhsan B.
Şakir B.

ANTALYA
Ahmet Sâki B.
Rasih B.

ARDAHAN
Talât B.

ARTVİN
Hilmi B.

AYDIN
Mithat B.

BAYEZİD
Şefik B.

BİGA
Mehmet B.

BİTLİS
Muhittin Nâmi B.

BOLU
Cevat Abbas B.
Dr. Emin Cemal B.
Mehmet Vasfi B.
Şükrü Bey

BOZOK
Ahmet Hamdi B.
Süleyman Sırrı B.

BURDUR
Mustafa Şeref B.

BURSA
Mustafa Fehmi B.
Nurettin Paşa

CANİK
Cavit Paşa
Süleyman Necmi B.

ÇANKIRI
Mustafa Abdülhalik B.
Rifat B.
Talât B.
Ziya B.

ÇATALCA
Şakir B.

ÇORUM
Dr. Mustafa B.
İsmail Kemal B.
Münir B.
Ziya B.

DENİZLİ
Dr. Kâzım B.

DERSİM
Ahmet Şükrü B.

DİYARBEKİR
Cavit B.
Feyzi B.

EDİRNE
Cafer Tayyar Paşa
Faik B.

ELAZİZ
Hüseyin B.
Muhittin B.
Mustafa B.
Süleyman B.

ERTUĞRUL
Ahmet İffet B.
Halil B.

ERZURUM
Raif B.

ESKİŞEHİR
Abdullah Azmi B.
Ali Ulvi B.

GAZİANTEP
Ali Cenani B.
Ferit B.
Şahin B.

GELİBOLU
Celâl Nuri B.

GİRESUN
Hakkı Tarık B.
Kâzım B.

GÜMÜŞANE
Zeki B.

HAKKARİ
Nazmi B.

ISPARTA
Hüseyin Hüsnü B.
İbrahim B.
Mükerrem B.

İÇEL
Emin B.

İSTANBUL
Ahmet Muhtar B.
Dr. Hakkı Şinasi Paşa
Edip Servet B.
Kâzım Karabekir Paşa
Ziyaettin B.

İZMİR
Kâmil B.
Mahmut Esad B.
Münir B.
Osmanzade Hamdi B.

KARESİ
Mehmet Cavit B.
Osman Niyazi B.

KASTAMONU
Ali Nazmi B.
Ali Rıza B.

KAYSERİ
Ahmet Hilmi B.
Dr. Halit B.
Sabit B.
Zeki B.

KIRKLARELİ
Dr. Fuat B.
Şevket B.

KOCAELİ
İbrahim Süreyya B.
Ragıp B.

KONYA
Eyüp Sabri B.
Mustafa Feyzi B.
Naim Hâzım B.

KOZAN
Ali Sadi B.

KÜTAHYA
Cevdet B.
Faik B.
Ragıp B.

MALATYA
Bedir B.
Reşit B.

MARAŞ
Abdülkadir B.
Mehmet B.

MARDİN
Abdülgani B.
Abdülrezzak B.
Ali Rıza B.
Necip B.

MUŞ
Osman Kadri B.

NİĞDE
Galip B.

ORDU
Hamdi B.
İsmail B.
Recai B.

SARUHAN
Ethem B.
Kemal B.
Yaşar B.

SİİRT
Halil Hulki B.

SİNOP
Yusuf Kemal B.

SİVAS
Muammer B.
Rahmi B.
Ziyaettin B.

SİVEREK
Halil Fahri B.
Mahmut B.

ŞARKİKARAHİSAR
İsmail B.

TEKİRDAĞ
Cemil B.
Fâik B.

TOKAT
Bekir Sami B.

TRABZON
Abdullah B.
Ahmet Muhtar B.
Rahmi B.
Süleyman Sırrı B.

URFA
Ali B.
Refet B.
Saffet B.

VAN
İbrahim B.

ZONGULDAK
Yusuf Ziya B.

[*Reye iştirak etmeyenler*]

ADANA
İsmail Safa B.

AFYONKARAHİSAR
Ali B. (İst. Mah. R.)
Sadık B.

AKSARAY
Neşet B.

AMASYA
Esat B.

ANKARA
Ali Fuat Paşa
Gazi Mustafa Kemal Paşa (Reisicumhur)

ANTALYA
Hasan Sıtkı B.
Murat B. (M.)

ARDAHAN
Tahsin B. (M.)

AYDIN
Dr. Mazhar B. (M.)
Dr. Reşit Galib B. (İst. Mah. Â.)
Tahsin B. (M.)

BEYAZİD
Süleyman Sudi B. (M.)

BİGA
Samih Rifat B.
Şükrü B. (M.)

BOLU
Falih Rıfkı B.

BOZOK
Avni B. (İst. Mah. Â.)
Salih B. (M.)

BURDUR
Hüseyin Bâki B. (M.)

BURSA
Necati B.
Osman Nuri B. (M.)
Refet B.

CANİK
Talât Avni B.

CEBELİBEREKET
Avni Paşa
İhsan B. (V.)

ÇORUM
İsmet B.

DENİZLİ
Haydar Rüştü B.
Mazhar Müfit B.
Necip Ali B. (İst. Mah. Müd. U.)
Yusuf B.

DERSİM
Feridun Fikri B. (M.)

DİYARBEKİR
İbrahim Tâli B.
Şeref B.
Zülfi B.

EDİRNE
Hüseyin Rıfkı B.

ERGANİ
İhsan B.
İhsan Hâmit B.
Kâzım Vehbi B. (M.)

ERTUĞRUL
Dr. Fikret B.
İbrahim B.
Rasim B. (M.)

ERZİNCAN
Abdülhak B. (İst. Mah. Müd. U. Mu.)
Sabit B.

ERZURUM
Bahri B.
Câzim B. (M.)
Hâlet B.
Münir Hüsrev B. (M.)
Ziyaettin B. (M.)

ESKİŞEHİR
Emin B.

GAZİANTEP
Ahmet Remzi B.
Kılıç Ali B. (İst. Mah. Â.)

GENÇ
Muhittin B. (M.)

GİRESUN
Hâcim Muhittin B.
Şevket B. (M.)
Tahir B.

GÜMÜŞHANE
Cemal Hüsnü B. (M.)
Hasan Fehmi B.

HAKKÂRİ
Asâf B. (İ. Â.)

İÇEL
Dr. Tevfik B.

İSTANBUL
Akçoraoğlu Yusuf B. (M.)
Ali Rıza B. (İ. Â.)
Behiç B. (V.)
Dr. Refik B. (V.)
Fuat B.
Hamdi B. (M.)
Hamdullah Suphi B.
Haydar B.
İhsan Paşa (M.)
Tevfik Kâmil B.

İZMİR
Dr. Tevfik Rüştü B. (V.)
Mahmut Celâl B. (M.)
Mustafa Necati B. (V.)
Mustafa Rahmi B. (V.)
Saraçoğlu Şükrü B. (V.)

KARASİ
Ahmet Süreyya B. (İst. Mah. Müd. U.)
Ali Şuuri B.
Haydar Adil B. (M.)
Hulûsi B. (M.)
Kâzım Paşa (Reis)
Mehmet Vehbi B. (M.)

KARS
Ağaoğlu Ahmet B.
Ömer B.

KASTAMONU
Halit B. (M.)
Hasan Fehmi B.
Mehmet Fuat B. (M.)
Necmettin Molla B. (M.)
Veled Çelebi B.

KIRŞEHİR
Lûtfi Müfit B. (İst. Mah. Â.)

Refik İsmail B. (M.)
Yahya Galip B. (M.)

KOCAELİ

İbrahim B. (İst. Mah. Â.)
Mustafa B.
Saffet B.

KONYA

Bekir B. (M.)
Fuat B. (M.)
Kâzım Hüsnü B.
Musa Kâzım B.
Mustafa B.
Refik B.
Tevfik Fikret B. (M.)

KOZAN

Ali Sahip B. (İst. Mah. R.)

KÜTAHYA

Nuri B.
Recep B. (V.)
Rıza B.

MALATYA

Dr. Hilmi B.
İsmet Paşa (Başvekil)
Mahmut Nedim B.

MARAŞ

Muhat B.
Nurettin B.

MARDİN

Yakup Kadri B. (M.)

MENTEŞE

Esat B. (M.)
Şükrü Kaya B.
Yunus Nadi B. (M.)

MERSN

Besim B.
Niyazi B.

MUŞ

İlyas Sami B. (M.)
Rıza B.

NİĞDE

Ata B.
Ebubekir Hâzım B.
Halit B.

ORDU

Faik B. (M.)
Halil Sıtkı B. (M.)

RİZE

Ali B. (İst. Mah. Â.)
Ekrem B.
Esat B.
Fuat B.
Hasan Cavit B.

SARUHAN

Dr. Saim B. (M.)
Mehmet Sabri B. (V.)
Mustafa Fevzi B.
Nafiz B.

SİİRT

Mahmut B. (M.)

SİNOP

Dr. Rıza Nur B. (M.)
Recep Zühtü B.

SİVAS

Dr. Ömer Şevki B.
Rasim B. (İ. Â.)
Şemsettin B.

SİVEREK

Kadri Ahmet B. (M.)

ŞARKİ KARAHİSAR

Ali Rıza B. (M.)
Mehmet Emin B.

TOKAD

Emin B. (M.)
Kâmil B.
Mustafa Vasfi B.

TRABZON

Hasan B.
Nebizade Hamdi B.
Şefik B.

VAN

Hakkı B.
Münip B. (M.)

ZONGULDAK

Halil B. (M.)
Ragıp B.
Tunalı Hilmi B.

[*Müinhal*]

Elâziz 1

Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekâletinin 1926 Senei Maliyesi Bütçesinde Münakale İcrası Hakkındaki Kanunun İkinci Defa Reye Vazı Neticesi

(Kanun kabul edilmiştir.)

Âza adedi	: 287
Reye iştirak edenler	: 136
Kabul edenler	: 135
Reddedenler	: —
Reye iştirak etmeyenler	: 1
Müstenkifler	: 150
Münhaller	: 1

[*Kabul edenler*]

ADANA
Zamir B.
Zamir B.

AFYONKARAHİSAR
İzzet Ulvi B.
Kâmil B.
Musa Kâzım B.
Ruşen Eşref B.

AKSARAY
Besim Atalay B.
Mustafa Vehbi B.

AMASYA
Ali Rıza B.
Nafiz B.

ANKARA
Ali B.
Hilmi B.
İhsan B.
Şakir B.

ANTALYA
Ahmet Sâki B.
Rasih B.

ARDAHAN
Talât B.

ARTVİN
Hilmi B.

AYDIN
Mithat B.

BAYEZİD
Şefik B.

BİGA
Mehmet B.

BİTLİS
Muhittin Nâmi B.

BOLU
Cevat Abbas B.
Dr. Emin Cemal B.
Mehmet Vasfi B.
Şükrü B.

BOZOK
Mustafa Şeref B.

BURSA
Mustafa Fehmi B.
Nurettin Paşa

CANİK
Cavit Paşa
Süleyman Necmi B.

ÇANKIRI
Mustafa Abdülhalik B.
Rifat B.
Talât B.
Ziya B.

ÇATALCA
Şakir B.

ÇORUM
Dr. Mustafa B.
İsmail Kemal B.
Münir B.
Ziya B.

DENİZLİ
Dr. Kâzım B.

DERSİM
Ahmet Şükrü B.

DİYARBEKİR
Cavit B.
Feyzi B.

EDİRNE
Cafer Tayyar Paşa
Faik B.

ELÂZİZ
Hüsevin B.
Muhittin B.
Mustafa B.
Süleyman B.

ERTUĞRUL
Ahmet İffet B.
Halil B.

ESKİŞEHİR
Abdullah Azmi B.
Ali Ulvi B.

GAZİANTEP
Ali Cenanî B.
Ferit B.
Şahin B.

GELİBOLU
Celâl Nuri B.

GİRESUN
Hakkı Tarık B.
Kâzım B.

GÜMÜŞHANE
Zeki B.

HAKKÂRİ
Nazmi B.

ISPARTA
Hüseyin Hüsnü B.
İbrahim B.
Mükerrem B.

İÇEL
Emin B.

İSTANBUL
Ahmet Muhtar B.
Dr. Hakkı Şinasi Paşa
Edip Servet B.
Kâzım Karabekir Paşa
Ziyaettin B.

İZMİR
Kâmil B.
Mahmut Esad B.
Münir B.
Osmanzade Hamdi B.

KARESİ
Mehmet Cavit B.
Osman Niyazi B.

KASTAMONU
Ali Nazmi B.
Ali Rıza B.

KAYSERİ
Ahmet Hilmi B.
Dr. Halit B.
Sabit B.
Zeki B.

KIRKLARELİ
Dr. Fuat B.
Şevket B.

KOCAELİ
İbrahim Süreyya B.
Rağıp B.

KONYA
Eyüp Sabri B.
Mustafa Feyzi B.
Naim Hâzım B.

KOZAN
Ali Şadi B.

KÜTAHYA
Cevdet B.
Faik B.
Rağıp B.

MALATYA
Bedir B.
Reşit B.

MARAŞ
Abdülkadir B.
Mehmet B.

MARDİN
Abdülgani B.
Abdülrezzak B.
Ali Rıza B.
Necip B.

MERSİN
Besim B.

MUŞ
Osman Kadri B.

NİĞDE
Galip B.

ORDU
Hamdi B.
İsmail B.
Recai B.

RİZE
Esat B.

SARUHAN
Ethem B.
Kemal B.
Yaşar B.

SİİRT
Halil Hulki B.

SİNOP
Yusuf Kemal B.

SİVAS
Muammer B.
Rahmi B.
Ziyaettin B.

SİVEREK
Halil Fahri B.
Mahmut B.

ŞARKİ KARAHİSAR
İsmail B.

TEKİRDAĞ
Cemil B.
Faik B.

TOKAD
Bekir Sami B.

TRABZON
Abdullah B.
Ahmet Muhtar B.
Rahmi B.
Süleyman Sırrı B.

URFA
Ali B.
Refet B.
Dr. Refet B.
Saffet B.

VAN
İbrahim B.

ZONGULDAK
Yusuf Ziya B.

[*Müstenkif*]

ERZURUM
Raif B.

[*Reye İştirak Etmeyenler*]

ADANA
İsmail Safa B.

AFYONKARAHİSAR
Ali B. (İst. Mah. R.)
Sadık B.

AKSARAY
Neşet B.

AMASYA
Esat B.

ANKARA
Ali Fuat Paşa
Gazi Mustafa Kemal Paşa (Reisicumhur)

ANTALYA
Hasan Sıtkı B.
Murat B. (M.)

ARDAHAN
Tahsin B. (M.)

AYDIN
Dr. Mazhar B. (M.)
Dr. Reşit Galib B. (İst. Mah. Â.)
Tahsin B. (M.)

BAYEZİD
Süleyman Sudi B. (M.)

BİGA
Samih Rifat B.
Şükrü B. (M.)

BOLU
Falih Rıfkı B.

BOZOK
Avni B. (İst. Mah. Â.)
Salih B. (M.)

BURDUR
Hüseyin Bâki B. (M.)

BURSA
Necati B.
Osman Nuri B. (M.)
Refet B.

CANİK
Talât Avni B.

CEBELİBEREKET
Avni Paşa
İhsan B. (V.)

ÇORUM
İsmet B.

DENİZLİ
Haydar Rüştü B.
Mazhar Müfit B.
Necip Ali B. (İst. Mah. Müd. U.)
Yusuf B.

DERSİM
Feridun Fikri B. (M.)

DİYARBEKİR
İbrahim Tâli B.
Şeref B.
Zülfi B.

EDİRNE
Hüseyin Rıfkı B.

ERGANİ
İhsan B.
İhsan Hâmit B.
Kâzım Vehbi B. (M.)

ERTUĞRUL
Dr. Fikret B.
İbrahim B.
Rasim B. (M.)

ERZİNCAN
Abdülhak B. (İst. Mah. Müd. U. Mu.)
Sabit B.

ERZURUM
Bahri B.
Câzim B. (M.)
Hâlet B.
Münir Hüsrev B. (M.)
Ziyaettin B. (M.)

ESKİŞEHİR
Emin B.

GAZİANTEP
Ahmet Remzi B.
Kılıç Ali B. (İst. Mah Â.)

GENÇ
Muhittin B. (M.)

GİRESUN
Hâcim Muhittin B.
Şevket B. (M.)
Tahir B.

GÜMÜŞHANE
Cemal Hüsnü B. (M.)
Hasan Fehmi B.

HAKKÂRİ
Asâf B. (İ. Â.)

İÇEL
Dr. Tevfik B.

İSTANBUL
Akçoraoğlu Yusuf B. (M.)
Ali Rıza B. (İ. Â.)
Behiç B. (V.)
Dr. Refik B. (V.)
Fuat B.
Hamdi B. (M.)
Hamdullah Suphi B.
Haydar B.
İhsan Paşa (M.)
Tevfik Kâmil B.

İZMİR
Dr. Tevfik Rüştü B. (V.)
Mahmut Celâl B. (M.)
Mustafa Necati B. (V.)
Mustafa Rahmi B. (V.)
Saraçoğlu Şükrü B. (V.)

KARESİ
Ahmet Süreyya B. (st. Mah. Müd. U.)
Ali Şuuri B.
Haydar Adil B. (M.)
Hulûsi B.

Kâzım Paşa (Reis)
Mehmet Vehbi B. (M.)

KARS
Ağaoğlu Ahmet B.
Ömer B.

KASTAMONU
Halit B. (M.)
Hasan Fehmi B.
Mehmet Fuat B. (M.)
Necmettin Molla B. (M.)
Veled Çelebi B.

KIRŞEHİR
Lûtfi Müfit B. (İst. Mah. A.)
Refik İsmail B. (M.)
Yahya Galip B. (M.)

KOCAELİ
İbrahim B. (İst. Mah. Â.)
Mustafa B.
Saffet B.

KONYA
Bekir B. (M.)
Fuat B. (M.)
Kâzım Hüsnü B.
Musa Kâzım B.
Mustafa B.
Refik B.
Tevfik Fikret B. (M.)

KOZAN
Ali Sahip B. (İst. Mah. R.)

KÜTAHYA
Nuri B.
Recep B. (V.)
Rıza B.

MALATYA
Dr. Hilmi B.
İsmet Paşa (Başvekil)
Mahmut Nedim B.

MARAŞ
Mithat B.
Nurettn B.

MARDİN
Yakup Kadri B. (M.)

MENTEŞE
Esat B.
Şükrü Kaya B.
Yunus Nadi B. (M.)

MERSİN
Niyazi B.

MUŞ
İlyas Sami B. (M.)
Rıza B.

NİĞDE
Ata B.
Ebubekir Hâzım B.
Halit B.

ORDU
Faik B. (M.)
Halil Sıtkı B. (M.)

RİZE
Ali B. (İst. Mah. Â.)
Ekrem B.
Fuat B.
Hasan Cavit B.

SARUHAN
Dr. Saim B. (M.)
Mehmet Sabri B. (V.)
Mustafa Fevzi B.
Nafiz B.

SİİRT
Mahmut B. (M.)

SİNOP
Dr. Rıza Nur B. (M.)
Recep Zühtü B.

SİVAS
Dr. Ömer Şevki B.
Rasim B. (İ. Â.)
Şemsettin B.

SİVEREK
Kadri Ahmet B. (M.)

ŞARKİ KARAHİSAR
Ali Rıza B. (M.)
Mehmet Emin B.

TOKAD
Emin B. (M.)
Kâmil B.
Mustafa Vasfi B.

TRABZON
Hasan B.
Nebizade Hamdi B.
Şefik B.

VAN
Hakkı B.
Münip B. (M.)

ZONGULDAK
Halil B. (M.)
Ragıp B.
Tunalı Hilmi B.

[*Münhal*]

Elâziz 1

Maarif Vekâleti 1926 Senesi Bütçesinde Münakale İcrasına Dair Kanunun İkinci Defa Reye Vazı Neticesi

(Kanun kabul edilmiştir.)

Âza adedi	:	287
Reye iştirak edenler	:	136
Kabul edenler	:	136
Reddedenler	:	—
Müstenkifler	:	150
Reye iştirak etmeyenler	:	—
Münhaller	:	1

(Kabul Edenler)

ADANA
Kemal B.
Zamir B.

AFYON KARAHİSAR
İzzet Ulvi B.
Kâmil B.
Musa Kâzım B.
Ruşen Eşref B.

AKSARAY
Besim Atalay B.
Mustafa Vehbi B.

AMASYA
Ali Rıza B.
Nafiz B.

ANKARA
Ali B.
Hilmi B.
İhsan B.
Şakir B.

ANTALYA
Ahmet Sâki B.
Rasih B.

ARDAHAN
Talât B.

ARTVİN
Hilmi B.

AYDIN
Mithat B.

BAYEZİD
Şefik B.

BİGA
Mehmet B.

BİTLİS
Muhittin Nâmi B.

BOLU
Cevat Abbas B.
Dr. Emin Cemal B.
Mehmet Vasfi B.
Şükrü Bey

BOZOK
Ahmet Hamdi B.
Süleyman Sırrı B.

BURDUR
Mustafa Şeref B.

BURSA
Mustafa Fehmi B.
Nurettin Paşa

CANİK
Cavit Paşa
Süleyman Necmi B.

ÇANKIRI
Mustafa Abdülhalik B.
Rifat B.
Talât B.
Ziya B.

ÇATALCA
Şakir B.

ÇORUM
Dr. Mustafa B.
İsmail Kemal B.
Münir B.
Ziya B.

DENİZLİ
Dr. Kâzım B.

DERSİM
Ahmet Şükrü B.

DİYARBEKİR
Cavit B.
Feyzi B.

EDİRNE
Cafer Tayyar Paşa
Faik B.

ELÂZİZ
Hüseyin B.
Muhittin B.
Mustafa B.
Süleyman B.

ERTUĞRUL
Ahmet İffet B.
Halil B.

ESKİŞEHİR
Abdullah Azmi B.
Ali Ulvi B.

GAZİANTEP
Ali Cenani B.
Ferit B.

GELİBOLU
Celâl Nuri B.

GİRESUN
Hakkı Tarık B.
Kâzım B.

GÜMÜŞANE
Zeki B.

HAKKÂRİ
Nazmi B.

ISPARTA
Hüseyin Hüsnü B.
İbrahim B.
Mükerrem B.

İÇEL
Emin B.

İSTANBUL
Ahmet Muhtar B.
Dr. Hakkı Şinasi Paşa
Dr. Refik B.
Edip Servet B.
Kâzım Karabekir Paşa
Ziyaettin B.

İZMİR
Kâmil B.
Münir B.
Osmanzade Hamdi B.

KARESİ
Mehmet Cavit B.
Osman Niyazi B.

KASTAMONU
Ali Nazmi B.
Ali Rıza B.

KAYSERİ
Ahmet Hilmi B.
Dr. Halit B.
Sabit B.
Zeki B.

KIRKLARELİ
Dr. Fuat B.
Şevket B.

KOCAELİ
Rağıp B.

KONYA
Eyüp Sabri B.
Mustafa Feyzi B.
Naim Hâzım B.

KOZAN
Ali Şadi B.

KÜTAHYA
Cevdet B.
Faik B.
Rağıp B.

MALATYA
Bedir B.
Reşit B.

MARAŞ
Abdülkadir B.
Mehmet B.

MARDİN
Abdülgani B.
Abdülrezzak B.
Ali Rıza B.
Necip B.

MERSİN
Besim B.

MUŞ
Osman Kadri B.

NİĞDE
Galip B.

ORDU
Hamdi B.
İsmail B.
Recai B.

RİZE
Esat B.

SARUHAN
Ethem B.
Kemal B.
Yaşar B.

SİİRT
Halil Hulki B.

SİNOP
Yusuf Kemal B.

SİVAS
Muammer B.
Rahmi B.
Ziyaettin B.

SİVEREK
Halil Fahri B.
Kadri Ahmet B.
Mahmut B.

ŞARKİ KARAHİSAR
İsmail B.

TEKİRDAĞ
Cemil B.
Faik B.

TOKAD
Bekir Sami B

TRABZON
Abdullah B.
Ahmet Muhtar B.
Rahmi B.
Süleyman Sırrı B.

URFA
Ali B.
Dr. Refet B.
Refet B.
Saffet B.

VAN
İbrahim B.

ZONGULDAK
Yusuf Ziya B.

(Reye İştirak Etmeyender)

ADANA
İsmail Safa B.

AFYON KARAHİSAR
Ali B. (İst. Mah. R.)
Sadık B.

AKSARAY
Neşet B.

AMASYA
Esat B.

ANKARA
Ali Fuat Paşa
Gazi Mustafa Kemal Paşa (Reisicumhur)

ANTALYA
Hasan Sıtkı B.
Murat B. (M.)

ARDAHAN
Tahsin B. (M.)

AYDIN
Dr. Mazhar B. (M.)
Dr. Reşit Galib B. (İst. Mah. Â.)
Tahsin B. (M.)

BAYEZİD
Süleyman Sudi B. (M.)

BİGA
Samih Rifat B.
Şükrü B. (M.)

BOLU
Falih Rıfkı B.

BOZOK
Avni B. (İst. Mah. Â.)
Salih B. (M.)

BURDUR
Hüseyin Bâki B. (M.)

BURSA
Necati B.
Osman Nuri B. (M.)
Refet B.

CANİK
Talât Avni B.

CEBELİBEREKET
Avni Paşa
İhsan B. (M.)

ÇORUM
İsmet B.

DENİZLİ
Haydar Rüştü B.
Mazhar Müfit B.
Necip Ali B. (İst. Mah. Müd. U.)
Yusuf B.

DERSİM
Feridun Fikri B. (M.)

DİYARBEKİR
İbrahim Tâli B.
Şeref B.
Zülfi B.

EDİRNE
Hüseyin Rıfkı B.

ERGANİ
İhsan B.
İhsan Hâmit B.
Kâzım Vehbi B. (M.)

ERTUĞRUL
Dr. Fikret B.
İbrahim B.
Rasim B.

ERZİNCAN
Abdülhak B. (İstik. Mah. Müd. U. (Mu.)
Sabit B. (M.)

ERZURUM
Bahri B.
Câzim B. (M.)
Hâlet B.
Münir Hüsrev B. (M.)
Raif B.
Ziyaettin B.

ESKİŞEHİR
Emin B.

GAZİANTEP
Ahmet Remzi B.
Kılıç Ali B. (İst. Mah. Â.)

GENÇ
Muhittin B. (M.)

GİRESUN
Hâcim Muhittin B.
Şevket B. (M.)
Tahir B.

GÜMÜŞANE
Cemal Hüsnü B. (M.)
Hasan Fehmi B.

HAKKÂRİ
Asâf B. (İ. Â.)

İÇEL
Dr. Tevfik B.

İSTANBUL
Akçoraoğlu Yusuf B. (M.)
Ali Rıza B. (İ. Â.)
Behiç B. (V.)
Fuat B. (M.)
Hamdi B.
Hamdullah Suphi B.
Haydar B.
İhsan Paşa (M.)
Tevfik Kâmil B.

İZMİR
Dr. Tevfik Rüştü B. (V.)
Mahmut Celâl B. (M.)
Mustafa Necati B. (V.)
Mustafa Rahmi B. (V.)
Saraçoğlu Şükrü B. (V.)

KARESİ
Ahmet Süreyya B. (İstik. Mah. Müd. V.)
Ali Şuuri B.
Haydar Adil B. (M.)
Hulusi B. (M.)
Kâzım Paşa (Reis)
Mehmet Vehbi B.

KARS
Ağaoğlu Ahmet B.
Ömer B.

KASTAMONU
Halit B. (M.)
Hasan Fehmi B.
Mehmet Fuat B. (M.)
Necmettin Molla B. (M.)
Veled Çelebi B.

KIRŞEHİR
Lûtfi Müfit B. (İst. Mah. Â.)
Refik İsmail B. (M.)
Yahya Galip B. (M.)

KOCAELİ
İbrahim B. (İst. Mah. Â.)
İbrahim Süreyya B.
Musafa B.
Saffet B.

KONYA
Bekir B. (M.)
Fuat B. (M.)
Kâzım Hüsnü B.
Musa Kâzım B.
Mustafa B.
Refik B.
Tevfik Fikret B. (M.)

KOZAN
Ali Sahip B. (İst. Mah. R.)

KÜTAHYA
Nuri B.
Recep B. (V.)
Rıza B.

MALATYA
Dr. Hilmi B.
İsmet Paşa (Başvekil)
Mahmut Nedim B.

MARAŞ
Mithat B.
Nurettin B.

MARDİN
Yakup Kadri B. (M.)

MENTEŞE
Esat B.
Şükrü Kaya B.
Yunus Nadi B. (M.)

MERSİN
Niyazi B.

MUŞ
İlyas Sami B. (M.)
Rıza B.

NİĞDE
Ata B.
Ebubekir Hâzım B.
Halit B.

ORDU
Faik B. (M.)
Halil Sıtkı B. (M.)

RİZE
Ali B. (İst. Mah. Â.)
Ekrem B.
Fuat B.
Hasan Cavit B.

SARUHAN
Dr. Saim B. (M.)
Mehmet Sabri B. (V.)
Mustafa Fevzi B.
Nafiz B.

SİİRT
Mahmut B. (M.)

SİNOP
Dr. Rıza Nur B. (M.)
Recep Zühtü B.

SİVAS
Dr. Ömer Şevki B.
Rasim B. (İ. Â.)
Şemsettin B.

ŞARKİ KARAHİSAR
Ali Rıza B. (M.)
Mehmet Emin B.

TOKAD
Emin B. (M.)
Kâmil B.
Mustafa Vasfi B.

TRABZON
Hasan B.
Nebizade Hamdi B.

VAN
Hakkı B.
Münip B. (M.)

ZONGULDAK
Halil B. (M.)
Ragıp B.
Tunalı Hilmi B.

(Münhal)

Elâziz 1

Maktu Vergi Makamına Kaim Olmak Üzere Müsakkafat, Arazi ve Kazanç Vergilerine Maktu Zam Namiyle Yüzde Beş İlâvesine Dair Kanunun Neticei Arâsı

(Nisap yoktur.)

Âza adedi	: 287
Reye iştirak edenler	: 117
Kabul edenler	: 115
Reddedenler	: —
Reye iştirak etmeyenler	: 2
Müstenkifler	: 169
Münhaller	: 1

[*Kabul Edenler*]

ADANA
Kemal B.

AFYON KARAHİSAR
İzzet Ulvi B.
Kâmil B.
Musa Kâzım B.
Ruşen Eşref B.

AKSARAY
Besim Atalay B.

AMASYA
Ali Rıza B.
Nafiz B.

ANKARA
Ali B.
Ali Fuat Paşa
İhsan B.
Şakir B.

ANTALYA
Ahmet Sâki B.
Rasih B.

ARDAHAN
Talât B.

ARTVİN
Hilmi B.

AYDIN
Mithat B.

BAYEZİD
Şefik B.

BİGA
Mehmet B.

BİTLİS
Muhittin Nâmi B.

BOLU
Cevat Abbas B.
Dr. Emin Cemal B.
Mehmet Vasfi B.

BOZOK
Ahmet Hamdi B.
Süleyman Sırrı B.

BURDUR
Mustafa Şeref B.

BURSA
Mustafa Fehmi B.

CANİK
Cavit Paşa
Süleyman Necmi B.

ÇANKIRI
Mustafa Abdülhalik B.
Rifat B.
Talât B.
Ziya B.

DENİZLİ
Dr. Kâzım B.

DERSİM
Ahmet Şükrü B.

DİYARBEKİR
Cavit B.

EDİRNE
Faik B.

ELÂZİZ
Hüseyin B.
Muhittin B.
Mustafa B.
Süleyman B.

ERTUĞRUL
Ahmet İffet B.
Halil B.

ESKİŞEHİR
Abdullah Azmi B.
Ali Ulvi B.

GAZİANTEP
Ferit B.
Şahin B.

GELİBOLU
Celâl Nuri B.

GİRESUN
Hakkı Tarık B.
Kâzım B.

HAKKÂRİ
Nazmi B.

ISPARTA
Hüseyin Hüsnü B.
İbrahim B.
Mükerrem B.

İÇEL
Emin B.

İSTANBUL
Dr. Hakkı Şinasi Paşa
Dr. Refik B.
Edip Servet B.

İZMİR
Kâmil B.
Mahmud Esad B.
Münir B.
Osmanzade Hamdi B.

KARESİ
Mehmet Cavit B.

KASTAMONU
Ali Nazmi B.
Ali Rıza B.

KAYSERİ
Ahmet Hilmi B.
Dr. Halit B.
Sabit B.

KIRKLARELİ
Dr. Fuat B.

KOCAELİ
İbrahim Süreyya B.
Rağıp B.

KONYA
Eyüp Sabri B.
Mustafa Feyzi B.
Naim Hâzım B.

KOZAN
Ali Şadi B.

KÜTAHYA
Cevdet B.
Faik B.
Rağıp B.

MALATYA
Reşit B.

MARAŞ
Abdülkadir B.
Mehmet B.

MARDİN
Abdülgani B.
Ali Rıza B.

MERSİN
Besim B.

MUŞ
Osman Kadri B.

NİĞDE
Galip B.

ORDU
Hamdi B.
Recai B.

RİZE
Ekrem B.
Esat B.

SARUHAN
Ethem B.

Kemal B.
Yaşar B.

SİİRT
Halil Hulki B.

SİVAS
Muammer B.
Rahmi B.
Ziyaettin B.

SİVEREK
Halil Fahri B.

ŞARKİ KARAHİSAR
İsmail B.

TEKİRDAĞ
Cemil B.
Faik B.

TRABZON
Abdullah B.
Ahmet Muhtar B.
Rahmi B.
Süleyman Sırrı B.

URFA
Dr. Refet B.

Refet B.
Saffet B.

VAN
İbrahim B.

ZONGULDAK
Yusuf Ziya B.

(Müstenkifler)

ERZURUM
Raif B.

GÜMÜŞHANE
Zeki B.

[*Reye İştirak Etmeyenler*]

ADANA
İsmail Safa B.
Zamir B.

AFYON KARAHİSAR
Ali B. (İst. Mah. R.)
Sadık B.

AKSARAY
Mustafa Vehbi B.
Neşet B.

AMASYA
Esat B.

ANKARA
Gazi Mustafa Kemal Paşa (Reisicumhur)
Hilmi B.

ANTALYA
Hasan Sıtkı B.
Murat B. (M.)

ARDAHAN
Tahsin B. (M.)

AYDIN
Dr. Mazbat B. (M.)
Dr. Reşit Galip B. (İst. Mah. Â.)
Tahsin B. (M.)

BAYEZİD
Süleyman Sudi B.

BİGA
Samih Rifat B.
Şükrü B. (M.)

BOLU
Falih Rıfkı B.
Şükrü B.

BOZOK
Avni B. (İst. Mah. Â.)
Salih B. (M.)

BURDUR
Hüseyin Bâki B. (M.)

BURSA
Necati B.
Nurettin Paşa
Osman Nuri B. (M.)
Refet B.

CANİK
Talât Avni B.

CEBELİBEREKET
Avni Paşa
İhsan B. (M.)

ÇORUM
İsmet B.

DENİZLİ
Haydar Rüştü B.
Mazhar Müfit B.
Necip Ali B. (İst. Mah. Müd. U.)
Yusuf B.

DERSİM
Feridun Fikri B. (M.)

DİYARBEKİR
Feyzi B.
İbrahim Tâli B.
Şeref B.
Zülfi B.

EDİRNE
Cafer Tayyar Paşa
Hüseyin Rıfkı B.

ERGANİ
İhsan B.
İhsan Hâmit B.
Kâzım Vehbi B. (M.)

ERTUĞRUL
Dr. Fikret B.
İbrahim B.
Rasim B.

ERZİNCAN
Abdülhak B. (İst. Mah. Müd. U. Mu.)
Sabit B. (M.)

ERZURUM
Bahri B.
Câzim B. (M.)
Hâlet B.
Münir Hüsrev B. (M.)
Ziyaettin B.

ESKİŞEHİR
Emin B.

GAZİANTEP
Ahmet Remzi B.
Ali Cenanî B.
Kılıç Ali B. (İst. Mah. Â.)

GENÇ
Muhittin B. (M.)

GİRESUN
Hâcim Muhittin B.
Şevket B. (M.)
Tahir B.

GÜMÜŞANE
Cemal Hüsnü B.
Hasan Fehmi B.

HAKKÂRİ
Asâf B. İ. Â.)

İÇEL
Dr. Tevfik B.

İSTANBUL
Ahmet Muhtar B.
Akçoraoğlu Yusuf B. (M.)
Ali Rıza B. (İ. Â.)
Behiç B. (V.)
Fuat B.
Hamdi B. (M.)
Hamdullah Suphi B.
Haydar B.
İhsan Paşa (M.)
Kâzım Karabekir Paşa
Tevfik Kâmil B.
ZiyaettinB.

İZMİR
Dr. Tevfik Rüştü B. (V.)
Mahmut Celâl B. (M.)
Mustafa Necati B. (V.)
Mustafa Rahmi B. (V.)
Saraçoğlu Şükrü B. (V.)

KARESİ
Ahmet Süreyya B. (st
Ali Şuuri B.
Haydar Adil B. (M.)
Hulûsi B. (M.)
Kâzım Paşa (Reis)
Mehmet Vehbi B. (M.)
Osman Niyazi B.

KARS
Ağaoğlu Ahmet B.
Ömer B.

KASTAMONU
Halit B. (M.)
Hasan Fehmi B.
Mehmet Fuat B. (M.)
Necmettin Molla B. (M.)
Veled Çelebi B.

KAYSERİ
Zeki B.

KIRKLARELİ
Şevket B.

KIRŞEHİR
Lûtfi Mufit B. (İst. Mah. Â.)
Refik İsmail B. (M.)
Yahya Galip B. (M.)

KOCAELİ
İbrahim B. (İst. Mah. Â.)
Mustafa B.
Saffet B.

KONYA
Bekir B. (M.)
Fuat B. (M.)
Kâzım Hüsnü B.
Musa Kâzım B.
Mustafa B.
Refik B.
Tevfik Fikret B. (M.)

KOZAN
Ali Sahip B. (İst. Mah. R.)

KÜTAHYA
Nuri B.
Recep B. (V.)
Rıza B.

MALATYA
Bedir B.
Dr. Hilmi B.
İsmet Paşa (Başvekil)
Mahmut Nedim B.

MARAŞ
Mithat B.
Nurettin B.

MARDİN
Abdülrezzak B.
Necip B.
Yakup Kadri B. (M.)

MENTEŞE
Esat B.
Şükrü Kaya B.
Yunus Nadi B. (M.)

MERSİN
Niyazi B.

MUŞ
İlyas Sami B. (M.)
Rıza B.

NİĞDE
Ata B.
Ebubekir Hâzım B.
Halit B.

ORDU
Faik B. (M.)
Halil Sıtkı B. (M.)
İsmail B.

RİZE
Ali B. (İst. Mah. Â.)
Fuat B.
Hasan Cevit B.

SARUHAN
Dr. Daim B. (M.)
Mehmet Sabri B. (V.)
Mustafa Fevzi B.
Nafiz B.

SİİRT
Mahmut B. (M.)

SİNOP
Dr. Rıza Nur B. (M.)
Recep Zühtü B.
Yusuf Kemal B.

SİVAS
Dr. Ömer Şevki B.
Rasim B. (İ. Â.)
Şemsettin B.

SİVEREK
Kadri Ahmet B. (M.)
Mehmet Emin B.

TOKAD
Bekir Sami B.
Emin B. (M.)
Kâmil B.
Mustafa Vasfi B.

TRABZON
Hasan B.
Nebizade Hamde B.
Şefik B.

URFA
Ali B.

VAN
Hakkı B.
Münip B. (M.)

ZONGULDAK
Halil B. (M.)
Ragıp B.
Tunalı Hilmi B.

(Münhal)

Elâziz 1